

AMINA KUPUSOVIĆ
(Sarajevo)

NAHIIJA BANJA LUKA U OPŠIRNOM POPISU BOSANSKOG SANDŽAKA IZ 1604. GODINE*

Banjalučki kraj pada pod osmansku vlast 1528. godine. U početku, ovaj prostor je pripojen nahiji¹ Brod, a nahija Banja Luka se pominje prvi put u popisu iz 1540. godine. Na teritoriji današnje Banje Luke postojale su dvije srednjovjekovne utvrde: Banjalučki grad na današnjem Gornjem Šeheru i Vrbaški grad.² Pod ovim prvima bila je varoš sa samostanom.

Nahija Banja Luka u popisu iz 1604. godine broji 48 naselja. Od toga je samo jedno gradsko, sama Banja Luka. Osim toga, zabilježene su i varoši Banje Luke i varoš tvrđave Međuriče. Varoš je bila pretežno naseljena nemuslimanskim življem, a u ovom slučaju stanovništvo je mijesano. Osim ovih, nahija Banja Luka broji 13 sela, 4 zaseoka, tzv. mahale, 17 mezri,³ 5 zemina,⁴ 1 jajlak,⁵ 5 pojedinačnih čifluka⁶ i čifluke mustahfiza⁷ tvrđave Banja Luka. Osim toga, navedene su i dvije stavke koje se odnose na dva godišnja vašara, tzv. penajir i gradsku tržišnu takstu - badži pazar i ihtisab.

Grad Banja Luka krajem 16. i početkom 17. stoljeća

Ubrzo poslije pada pod osmansku vlast, zbog svog povoljnog geopolitičkog položaja, Banja Luka počinje svoj snažan i dinamičan urbani razvoj. U početku ona ima pivenstveno vojno-strateški značaj kao serhat,⁸

* Original izvora nalazi se u Ankari u arhivu Tapu-Kadistro Genel Müdürlüğü pod signaturom TD 479.

¹ *nahija* = upravna i teritorijalna jedinica, podudara se sa srednjovjekovnom župom

² Sulejman Smalić, *Banjaluka, grad i njegove funkcije*, Svjetlost, Sarajevo 1978, 43.

³ *mezra* = veće obradivo zemljишte

⁴ *zemrin* = zemljишni posjed

⁵ *jajlak* = pašnjak

⁶ *čifluk* = vrsta zemljишnog posjeda u mirijskoj zemlji

⁷ *mustahfiz* = čuvar tvrđave

⁸ *serhat* = vojna krajina

pogranično uporište iz kojeg se poduzimaju dalja osmanska osvajanja preko Save.

Najstariji dio grada je Gornji Šeher. Tu je podignuta prva Careva džamija (Hunčarija ili Kanunija, podignuta u čast sultana Sulejmana). Oko nje je formirana prva mahala naseljena muslimanskim stanovništvom i čaršija. Vakufom bosanskog sandžakbega,⁹ Sofi Mehmed-paše, koji je najvjerovatnije bio taj koji je prenio sjedište bosanskog sandžaka¹⁰ iz Sarajeva u Banju Luku, ovaj grad dobiva još jednu džamiju, most, 69 dućana i han sa 20 soba.¹¹ Već u popisu iz 1570. godine Banja Luka se sastoji iz 10 mahala, sa ukupno 279 kuća, od kojih je 223 muslimanskih. Nemuslimansko stanovništvo živi u Varoši, kao što je bilo uobičajeno u osmanskim gradovima.

Na razvoj Donjeg Šehera uticao je premještaj sjedišta bosanskog sandžakbega u Banju Luku. Sigurno da je ovaj izbor imao dalekosežan značaj za razvoj ovog grada, posebno nakon što on postaje 1580. godine sjedište novoformiranog bosanskog ejaleta. Prvi bosanski beglerbeg, Ferhad-paša Sokolović, podiže 1587. godine ovdje svoj bogati vakuf.¹² Uvakufljeni su džamija, dva mosta, dvije stotine dućana, mekteb,¹³ sahat-kula, karavansaraj.¹⁴ Predviđeno je vakuf-namom da se iz sredstava vakufa sagradi i medresa i bezistan što je, kako se vidi iz *Putopisa* Evlije Čelebije, kasnije i učinjeno.¹⁵

Banja Luka 1604. ima 16 mahala sa 836 muslimanskih kuća i 233 neoženjena člana i 18 nemuslimanskih kuća u mahali Varoš. Ovdje se, sudeći po imenima, vjerovatno radi o katoličkom stanovništvu koje se bavilo zanatstvom, pa spada u povlašteno gradsko stanovništvo oslobođeno rajinskih poreza i vanrednih nameta. Pravoslavno stanovništvo živjelo je u drugoj, mješovito naseljenoj Varoši popisanoj na početku ove nahije (33 nemuslimanske i 50 muslimanskih kuća).

Gradsko stanovništvo 1604. čini 63% ukupnog stanovništva nahije. U ukupnom broju muslimanskog stanovništva je 79%, a nemuslimanskog 21%.

Ovdje ćemo dati tabelarni prikaz mahala grada Banje Luke na osnovu popisa iz 1570. i 1604. godine koji svjedoče o dinamičnom razvoju ovog grada.

⁹ *sandžakbeg* = administrativno-politički i vojni upravnik sandžaka

¹⁰ *sandžak* = administrativno-teritorijalna jedinica kojom upravlja sandžakbeg

¹¹ Bisera Nurudinović, "Vakufnama Sofi Muhamed-paše", *Vakufname iz Bosne i Hercegovine (XV i XVI vijek)*, 95-104.

¹² Fazileta Cviko, "Vakufnama Ferhat-paše", *Vakufname iz Bosne i Hercegovine (XV i XVI vijek)*, Orijentalni institut, Sarajevo 1985, 217-245.

¹³ *mekteb* = niža vjerska škola

¹⁴ *karavansaraj* = veliko svratište za smještaj putnika, karavana i robe

¹⁵ Evlija Čelebi, *Putopis*, Veselin Masleša, Sarajevo 1979, 212-217.

Banja Luka u popisu iz 1570. godine¹⁶

	kuća		
	muslim.	nemusl.	
1. Mahala časne džamije (kasnije Careva, Hunčarija)	66		
2. Mahala Stupnica	32		
3. Mahala džamije umrlog Mehmed-paše	27		
4. Mahala Hrvatin	27		
5. Mahala Karaula	12		
6. Mahala Sitari	10		
7. Mahala Ahor-Piri	14		
8. Mahala Ilidža	10		
9. Mahala Sulejmanova mesdžida	25		
10. Mahala Varoš	56		
Ukupno:	223	56	

Banja Luka u popisu iz 1604. godine

	kuća		neož.
	muslim.	nemus.	muslim.
1. Mahala časne džamije umrlog sultana Sulejmana	83		41
2. Mahala Grab, d. i. mahala Ibrahimovog mesdžida	57		14
3. Mahala mesdžida Mehmed-age	34		8
4. Mahala Stupnica, mesdžida Hadži Alijevog	67		21
5. Mahala časne džamije umrlog Mehmed-paše	55		16
6. Mahala mesdžida Osmana Šahbegovog	48		5
7. Mahala mesdžida Hadži Mustafe, drugim imenom mesdžida Veli Ahor Pirija sa mahalom Sitari	42		22
8. Mahala mesdžida Ilijdža, drugim imenom (mahala) mesdžida Mahmuda	31		6
9. Mahala mesdžida Sulejmana	52		17
10. Mahala mesdžida Hadži Alijinog	41		4
11. Mahala mesdžida Kubad-age	33		6
12. Mahala džamije (bivšeg) mesdžida Mehmed-beg kapetana	41		4
13. Mahala mesdžida zaima Ibrahim-bega	87		38

¹⁶ Başbakanlık Arşivi, Tapu Defter 77. Ova tabela uzeta je iz knjige: Sulejman Smlatić, *Banjaluka*, 41, izrađena na osnovu podataka koje je autoru ustupio Adem Handžić.

		kuća muslim.	neoz. nemus.	neoz. muslim.
14.	Mahala džamije Mustafa-paše	88		28
15.	Mahala džamije Ferhad-paše	79		3
16.	Varoš Nova Banja Luka, kršćani		18	
	ukupno:	836	18	233

*

*

*

NAHIJA BANJA LUKA U BOSANSKOM SANDŽAKU

(Prijevod dokumenata)

Popis naselja nahiye Banja Luka

1. Varoš B a n j a L u k a,	27. Zemin Mustafa-čelebija,
2. Selo Z a t o p o l j e,	28. Čifluk M i r i d o n ,
3. Selo J a k o t i n a ,	29. Mezra G o r n j i K o ž u s i ,
4. Mahala R a k i t n i c a ,	30. Varoš tvrdave M e d u r i č j e ,
5. Mahala O r a š n i c a ,	31. Čifluk Ferhad-čehaje,
6. Mezra R a p t a j ,	32. Mezra B a d k o v i č i ,
7. Mezra G o m i o n i c a ,	33. Dio zemina Alija serode,
8. Selo P o t a č e v o ,	34. Mezra B r u s n i c a ,
9. Mahala P o n i r ,	35. Mezra S k r u p a n i c a ,
10. Mahala K a b l o v ,	36. Mezra M a l i n o v a ,
11. Selo S v r a k a l i n e ,	37. Zemin njiva V a r o š i š t e ,
12. Čifluk defterdara Husejn-čelebija,	38. Mezra C r n o v a c ,
13. Selo G o r n j i J a v o r a n i ,	39. Mezra L i p e i jajlak,
14. Selo D o n j i J a v o r a n i ,	40. Mezra V i t r a v i c a ,
15. Selo K r m i n e ,	41. Mezra S u h a k ,
16. Selo J o š e v a č k o S e l i š t e ,	42. Mezra K o r a k ,
17. Selo V l a d o s a l i č i ,	43. Selo I v a n j s k a ,
18. Selo Š u m n j a n ,	44. Mezra G o m i o n i c a ,
19. Mezra V r š e v D o l ,	45. Zemin N a d s t i n j e ,
20. Samo majesto B a n j a l u k a ,	46. Jajlak O s m a č i ,
21. Čifluk mustahfiza tvrdave Banja Luka,	47. Vašar između sela Javorani ,
22. Badži pazar i ihtisab ,	48. Vašar u blizini sela Motike ,
23. Selo O š k o P o l j e ,	49. Zemin Pir-Mezida, sina Husejnovog ,
24. Mezra R u j i š t e ,	50. Mezra P r e s n a č e ,
25. Mezra V l a š i č i ,	51. Mezra M i l o v P o t o k ,
26. Dio (čifluka) Husejna, sina Bali- jevog ,	

1. Varoš B a n j a L u k a . Navedene mezre: Gornje Podgorje, Loznik, Ljubičić, Močica, Vitoševica, Varoš Luka, Lučane, Čelihna, Poplavica, Motičica, Kožusi i Šargotica - njihovi stanovnici sami uživaju. Stanovnici spomenute varoši preselili su sa zemlje koju su uživali. Sada su se nastanili na mezu Motičice,

Baština Husejna, sina Iskenderovog, u posjedu Mustafa-čehaje
 Zemin Lutfija, sina Davudovog, u posjedu Zulfikara, sина Kurđovog, carskog gulama - 80
 Zemin Korkuda, sina Isaovog, uživa ga Redžeb-halifa, imam
 Baština Mehmeda, sina Iskenderovog, u posjedu Gazija, sина Muradovog
 Baština Mehmeda, sina Nesuhovog, u posjedu Omera, sина Nesuhovog
 Zemin Alija Redžebovog, uživa ga zaim Hodaverdi-beg - godišnje 140
 Baština Mustafe, sina Kasimovog, u posjedu Husejna
 Baština Alija, sina Davudovog, u posjedu Mehmeda Muradovog
 Baština Davuda, u posjedu Velija, sина Ismailovog
 Baština Jusufa, sina Evrenosovog, u posjedu Mehmeda Abdullahovog
 Baština Mustafe, sina Husejnog, u posjedu Kurd-Alija Veledhanovog
 Baština Husejna Mahmudovog, u posjedu njegovog sина Kurda
 Baština Behrama, sина Muradovog
 Baština Oruča, u posjedu Ahmed-čelebija
 Baština Uvejsa, u posjedu njegovog sина Kurda
 Baština Mustafe, sина Muradovog, u posjedu Đure Petrovog
 Baština Velija, sина Mahmudovog, u posjedu njegovog sина Mehmeda
 Baština Nesuha, sина Karagozovog, u posjedu Merdžana, njegovog sина
 Baština Radonje, u posjedu Turhana Ahmedovog
 Zemin Osmana Evrenosovog i Alija, sина Durmiševog, uživa ga zaim
     Gazanfer-beg - 140
 Polovina baštine Martina Markovog, u posjedu Hodaverdi-bega, zaima - 140
 Baština Mehmeda, sина Abdullahovog
 Baština Luka, u posjedu Ahmeda Firuzovog
 Baština Petra Matijaševog, u posjedu Abdurrahmana
 Baština Mehmeda Vukmilovog
 Baština Matije Grgurovog, u posjedu Hasana, sина Memijevog
 Baština Petrića, u posjedu Rizvana, sина Memijevog
 Baština Ostoje, u posjedu Nesuha
 Zemin Pavela, Radičinog, u posjedu zaima Hadži Nezira - 140
 Baština Memija, sина Ferhadovog
 Baština Jusufa Durakovog, njegova vlastita krčevina i ostalo - 40
 Baština Mustafe, sина Velijevog, u posjedu kneza Behrama - oslobođen
     od pristojbi
 Baština Tvrđka, u posjedu Nezira, sина Sefer-begovog
 Baština Nesuha, sина Mahmudovog, u posjedu Matije Markovog
 Baština Dragića, sина Tomaševog
 Baština Đure, sина Pavelovog
 Baština Mihalja, sина Lukinog
 Baština Nikole, u posjedu njegovog sина Jakova
 Baština Grgura, u posjedu Stipana Grgurovog

Polovina baštine Radovana, u posjedu Grgura - 140
Baština Vukoja, u posjedu Matije Vojinovog
Baština Matije Ostojinog, u posjedu Ilije Nikolinog
Baština Dragića, sina Dragobradovog
Baština Pauna Radohninog, u posjedu njegovog sina Dabiživa
Baština Ivana Đorđetovog
Baština Ivana, sina Grgurovog
Baština Đure, sina Radivojevog
Baština Tomaša Đurajevog, u posjedu Husreva i Pehlivan-čauša
Baština Đure, sina Malijevog
Baština Vojina, sina Nikolinog, u posjedu Omera, sina Mehmedovog
Baština Novaka Pavelovog, u posjedu Nezir-halife - 140
Baština drugog Ivana, u posjedu njegovog brata Radaša
Baština Ivka Milivojevog, u posjedu Jurina Božkovog
Baština Marka, sina Đurađevog
Baština Mezida, sina Junusovog
Baština Miloša Markovog, u posjedu njegovog sina Radina
Baština Pavela, sina Markovog
Dio baštine Ostoje Matijinog, u posjedu Hadži Ahmeda terzibaše - 90
Baština Petra, sina Radetinog
Baština Radosava, u vlastitom posjedu
Baština Dragojla, sina Mihajlovog
Baština Milana, sina Radivojevog
Četvrtina baštine Bajezida, sina Uvejsovog - 50
Baština Mila, sina Prikinog
Baština Ilije, sina Nikolinog
Baština Ostoje, sina Vuksanovog
Polovina baštine Memija, sina Jankovog - 140
Baština Andrije, sina Petkovog
Baština Grgura, sina Đurinog
Dio (baštine) Kurda, sina Ismailovog - 40
Baština Ibrahima, sina Alijevog; zemljište kupljeno od Perviza - 140
Baština: mezre Duboko Selište i Rudenice, u posjedu Ilije Nikolinog
Polovina baštine Nikole, sina Markovog - 140
Zemin Mehmed-bega, sandžak-bega Ostrogona - godišnje 170
Zemin Mustafa-age, sermehtera Ferhad-paše, zemljište poznato kao dvor
Galuna Radonjinog - godišnje 40
Zemin Sulejman-bega, sina Sinan-begovog, zemljište koje je on kupio
nakon smjene Mustafa-vojvode i Ali-čehaje - godišnje 140
Zemin Redžeba, u posjedu Memi-vojvode, potom Idris-bega, sada ga
uživa Mehmed, čauš Visoke Porte i zaim Ahmed - godišnje 80
Zemin Krčevina, uživa je Veli, sada u posjedu njegovog sina Jusufa -
godišnje 40
Zemin Mustafa-čelebija, sam ga uživa; zemljište Kurda Ejnehanovog,
krčevina i razna druga zemljišta. Od davnina je to filurdžijska zemlja
pa je kao filurdžijska upisana i u novi defter - resmi filuri - 100

Zemin Tomaša, prišlaca, uživa ga Mustafa, dizdar nove banjalučke tvrđave - godišnje 40

Dio zemina tekije umrlog Ahmed-dedea, uživaju ga derviši tekije, odsjekom godišnje - 30

Zemin Mustafe, defterdara; zemljište braće Mahmuda, Ahmeda i Alija u varoši Banja Luka, uživa ga Mahmud, čauš bosanskog deftera. Spomenuti defterdar je umro, a njegovi nasljednici su više od deset godina van domovine, pa je zemlja prodata od strane države radi izmirenja državnih dugova. Na osnovu šerijatskog hudždžeta, upisana je na Mahmud-čauša - odsjekom godišnje 80

Zemin Mustafe muhasebedžije¹⁷ Bosne, to što on uživa je zemljište Derviša, baština Radovana - odsjekom godišnje 40

kuća 58, godišnje	280
kuća 1, godišnje	50
kuća 1, godišnje	170
kuća 1, godišnje	30
kuća 9, godišnje	140
kuća 2, godišnje	80
kuća 3, godišnje	40
kuća 1, godišnje	100

2. Selo Z a t o p l j e i Z e l e n j a k, pripada Banjoj Luci:

Baština Milaka, sina Vladislavljevog

Baština Radosava, prišlaca

Baština Ivana, sina Radovanovog

Baština Dragojla, sina Ivkovog

Zemin Hadži Alija, poznat kao zemlje Ivka Vukadinovog, sada u posjedu spomenutog Hadži Alija, odsjekom godišnje - 800

3. Selo J a k o t i n a, pripada Banjoj Luci:

Baština Ahmeda, u posjedu Filipa, sina Milićevog

Baština Mehmeda, sina Firuzovog, u posjedu Milašina, sina Grgurovog

Baština Hasana, sina Mehmedovog, u posjedu Ostoje Ivanovog

Baština Radula Vuksanovog, u posjedu njegovog sina Vuka

Baština Radoša, sina Grgurovog

Baština Radonje, u posjedu Pavela Radmilovog

Baština Raška, u posjedu njegovog sina

Baština Budinkoša, u posjedu Ivana Milutinovog

Baština Živka Batininog

Baština Radovana, u posjedu Pavela Radmilovog

Mezra u spomenutom selu, pripada Banjoj Luci:

¹⁷ muhasebedžija = službenik zadužen za račune, računovođa

Baština Durguda, u posjedu Berraka, sina Bajezidovog
 Baština Novaka, u posjedu Džafera, sina Husejnovog

kuća 12, godišnje 280

4. Mahala R a k i t n i c a, pripada spomenutom selu, pripada Banjoj Luci:

Baština Behrama, sina Balijevog, u posjedu Radula Vukdragovog
 Baština Vukašina Cvitkovog, u posjedu njegovog brata Mileta
 Baština Vukića, u posjedu Kojčina Vukićevog
 Baština Strahinje, u posjedu Jovana Stipanovog
 Baština Vujice, u posjedu Ognjana Selakovog
 Polovina baštine Radovana, sina Miloševog - 140
 Polovina baštine Vojina, sina Vukićevog - 140

kuća 5, godišnje 280,
 kuća 2, godišnje 140

5. Mahala O r a š n i c a, u spomenutom selu, pripada Banjoj Luci:

Baština Vukašina Stojanovog, u posjedu njegovog sina Tomaša
 Baština Nikole Gradisavljevog, u posjedu njegovog sina Radina
 Baština Vukice, u posjedu Ivana Čerdarovog
 Baština Radula Radičinog, u posjedu Vučića Miloševog
 Baština Stipana Čerdarovog
 Baština Ivana, sina Radosavljevog
 Đurin, Radosava - 40
 Jovan, Radosava - 40

6. Mezra R a p t a j, pripada Banjoj Luci:

Baština Pervanea, sina Mustafinog, u posjedu Vojina Cvitkovog
 Baština Iskendera, u posjedu Stipana Rajakovog
 Baština Memija Mustafinog, u posjedu Mihajla Selakovog
 Baština Cvitka Miladinovog, u posjedu Maleša Vujičinog
 Baština Vukdraga, u posjedu njegovog sina Vuka

kuća 5, godišnje 280

7. Mezra G o m i o n i c a, pripada Banjoj Luci:

Baština Timura, sina Iskenderovog
 Baština Radovana, sina Vladkovog
 Baština Jovana Premilovog, u posjedu njegovog sina Ivaniša
 Baština popa Radonje, u posjedu njegovog sina Vuka
 Baština Radelje, u posjedu Velimira Vukašinovog

Baština Vojina, sina Strojisljevog
 Baština Milašina, sina Selakovog
 Baština Nikole, došlaca
 Baština Rajice, sina Ivanovog
 Polovina baštine Rajice, sina Selakovog - 140
 Baština Miloša, sina Berisavljevog
 Baština Radina, sina Vukmanovog
 kuća 11, godišnje 280,
 kuća 1, godišnje 140

8. Selo P o t a č e v o, pripada Banjoj Luci:

Damjan, Filipa - knez, oslobođen od pristojbi
 Baština Radonje Tvrdkovog, u posjedu njegovog sina Obrada
 Baština Radosava, u posjedu Petka Pavelovog
 Baština Miletne, sina Bogdanovog
 Baština Lazara, sina Tvrdkovog
 Baština Radovana, sina Radulovog
 Baština Drakule, sina Radonjinog
 Baština Ognjana, sina Vujičinog
 Polovina baštine Petra, sina Marićevog - 90
 Baština Nikole, sina Pavelovog - 100
 Baština Đure, sina Radkovog - 100
 Baština Radosava, sina Radulovog - 120
 Dio baštine Miloša, sina Petkovog - 40
 Baština Filipa, sina Milakovog
 Baština Božićka, sina Vranešovog - 100
 kuća 8, godišnje 280,
 kuća 3, godišnje 100,
 kuća 1, godišnje 120,
 kuća 1, godišnje 40

9. Mahala P o n i r,¹⁸ pripada Banjoj Luci:

Baština Uvejsa, sina Kasimovog, u posjedu Velija, sina Husejnovog
 Baština Balija, sina Širmerdovog, u posjedu Memija, sina Firuzovog
 Baština Cvitka, sina Radmanovog
 Baština Radosava, sina Vukadićevog
 Baština Nikole, sina Tomkovog
 Baština Petra, sina Tomkovog
 Polovina baštine Pervanea, sina Alijevog, u posjedu njegovog sina
 Bešira - 140

---

¹⁸ Današnje selo Ponir.

Baština Velija, prišlaca, u posjedu Vučete, prišlaca
Baština Berića, sina Bajezidovog

kuća 8, godišnje 280,
kuća 1, godišnje 140

10. Mahala K a b l o v,¹⁹ pripada Banjoj Luci:

Polovina baštine Vukdraga, u posjedu Memija, sina Malkočevog - 140
Baština Timura, sina Pirijevog, u posjedu Ferhada, sina Abdullahevog
Baština Nesuha, sina Milete Vučerinog
Baština Bogdana, u posjedu Đurađa Đurićevog
Baština Radula, u posjedu Brajaka Selakovog
Baština Obrada Milosavljevog, u posjedu Obrada Miloševog
Baština Radosava, u posjedu Peťka Radonjinog
Baština Milovca, u posjedu Grubca Radonjinog
Baština Rajice, u posjedu Radovana Vukovog
Baština Radosava, u posjedu Nikole Stipanovog
Polovina baštine Tomaša Rajičinog - 140
Polovina baštine Milana Rajičinog, u vlastitom posjedu - 140
Baština Mustafe Abullahovog
Baština Vojina, sina Đurićinog
Baština Kurda, sina Baljevog
Baština Vukdraga, sina Radulovog
Baština Avrama, sina Dragišinog
Zemin Hasan-bega, sina Sinan-begovog, poznat kao zemljište Radovana
Vukovog i Radosava i Petka - godišnje 150

kuća 13, godišnje 280,
kuća 4, godišnje 140,
kuća 1, godišnje 150

11. Selo S v r a k a l i n e, pripada Banjoj Luci:

Baština Mehmeda, sina Musaovog, u posjedu Alija, sina Musaovog
Baština Ejnehana, u posjedu Osmana Veledhanovog
Baština Timurhana, sina Abdullahevog
Baština Ibrahima, sina Aljevog, u posjedu Velija Ejnedinovog
Baština Mehmeda, sina Ahmedovog, u posjedu Kurda Junusovog
Baština Hizira, u posjedu Velija, sina Aljevog
Baština Mustafe, sina Abdullahevog, u posjedu njegovog sina Kurda
Baština Husejna, sina Abdullahevog
Baština Džafera, u posjedu Ejnehana, sina Jusufovog

¹⁹ Današnje selo Kablovi u Kotorvaroškom kraju.

Baština Ferruha, u posjedu Jusufa Abdullahovog
Baština Murada, sina Abdullahovog, u posjedu njegovog sina Kurda
Baština Davuda Miloševog, u posjedu Sejdina Davudovog
Baština Memija, sina Ferhadovog, u vlastitom posjedu
Baština Alija, sina Jahjinog
Baština Sefera, sina Hasanovog, u posjedu Balija, sina Hasanovog
Polovina baštine Husejna, sina Veljevog - 140
Baština Džafera, sina Jusufovog
Baština Hasana, sina Kasimovog
Baština Memija, sina Nesuhovog

kuća 18, godišnje 280,
kuća 1, godišnje 140

12. Čifluk defterdara Husejn-efendije; to su zemlje Nebija, sina Ahmedovog, Radivoja Ljupkovog i Radula, sina Radivojevog, sa dijelom zemina mustahfiza i dijelom čifluka Ferhad-čehaje, Ponirom i čairom Podlazice u blizini sela Svrakaline sa zeminima i vodenicama, na osnovu šerijatskog hudždžeta, pripada Banjoj Luci:

Prihod umjesto ušura i drugih resmova, godišnje u novcu 400

13. Selo Gornji Javorani, pripada Banjoj Luci:

Baština kneza Dabiživa - oslobođen od pristojbi
Baština Branisava, u posjedu Milovana Đurašinovog
Baština Ivaniša, sina Milunovog
Baština Bogdana, u posjedu njegovog sina Ognjena
Baština Vukdraga, sina Stankovog
Baština Dragoja, u posjedu njegovog sina Petra
Baština Radmana u posjedu Dragoja Radičinog
Baština Alija, u posjedu njegovog sina Memija

kuća 7, godišnje 280

14. Selo Donji Javorani, pripada Banjoj Luci:

Baština Vukmana, u posjedu Pervanea, sina Baljevog
Baština Radula Milakovog, u posjedu Grubača Miloševog
Baština Nikole, u posjedu njegovog brata Radice
Baština Đurada, u posjedu njegovog brata Radivoja
Baština Đurina Bogdanovog, u posjedu Vukmana Petrovog
Baština Đike, sina Vladkovog
Baština Smoljana, u posjedu njegovog sina Vujice
Baština Vukasa, u posjedu Selaka Petrovog

Baština Vujice, u posjedu Mihajla Todorovog
 Baština Tihorada, u posjedu Pavka Milakovog
 Baština Radosava, u posjedu Radmana Radonjinog
 Baština Vladisava, u posjedu Vukmana Radovanovog
 Baština Petra Dobravčevog, u posjedu Ivana Todorovog
 Baština Vukića u Petra Vukićevog
 Baština Miloša, prišlaca
 Baština Milutina, sina Milašinovog

kuća 16, godišnje 280

15. Selo K r m i n e,²⁰ pripada Banjoj Luci:

Baština Đurice, u posjedu Vojina Dobrosavljevog
 Baština Radivoja, u posjedu Dragobrada Jokinog
 Baština Vukmira, u posjedu Ostoje Hlapčevog
 Baština Vraneša, u posjedu Vujice Paunovog
 Baština Milina, u posjedu Miloša Rajičinog
 Baština Jovana, u posjedu njegovog sina Radmana
 Baština Radovca, u posjedu Vukmira Vučetinog
 Baština Jovana, sina Radonjinog
 Baština Radonje, u posjedu Dimitra Radosavljevog
 Baština Radovana, u posjedu Vladosava Todorovog
 Baština Radonje, u posjedu Vuka Vukajlovog
 Baština Petra, sina Radmanovog
 Baština Radonje Borovčevog, u posjedu Vukdraga, sina Radulovog
 Polovina baštine Pavela, sina Nikolinog - 140
 Polovina baštine Vučka, sina Radulovog - 140
 Polovina baštine Milovana, sina Vajičinog - 140
 Polovina baštine Vučka, sina Milosavljevog - 140
 Polovina baštine Vukoja, sina Vukašinovog - 140
 Polovina baštine Lazara, sina Vukdragovog - 140
 Polovina baštine Dimitra Šakovića - 140

kuća 13, godišnje 280,

kuća 7, godišnje 140

16. Selo J o š e v a č k o S e l i š t e, pripada Banjoj Luci:

Baština Husejna, sina Dimitrašinovog
 Baština Nikole, sina Vukosavljevog
 Baština Prerada, sina Radonjinog

---

²⁰ Današnje selo Krmine.

Baština Radonje, sina Strahinjinog
Baština Pavela Vukajlovog, u posjedu njegovog sina Vučete
Baština Pavka Vukajlovog
Baština Petka, sina Dabiživovog
Baština Luke, u posjedu Pauna Radulovog
Baština Pavka, sina Radičinog
Baština Vukca Hrankovićevog
Baština Rajaka, sina Rajičinog
Baština Radovana, sina Radonjinog
Baština Grubača, sina Radovanovog
Baština Vuksana, u posjedu Radohne Vukičinog
Baština Bogdana, u posjedu njegovog sina Vujice
Baština Vraneša, u posjedu Lazara, njegovog sina
Baština Radosava, u posjedu Vučete
Baština Đurašina, sina Radosavljevog
Polovina baštine Mirana, sina Vojinovog - 140
Polovina baštine Đure, sina Radovanovog - 140
Polovina baštine Petka, sina Radovanovog - 140
Polovina baštine Ognjana, sina Radmanovog - 140
Polovina baštine Novaka Đuričića - 140
Polovina baštine Dragiše, sina Vukašinovog - 140
Baština Vučete, sina Radosavljevog
Polovina baštine Grubiše, sina Radosavljevog - 140
Polovina baštine Manojava, sina Radosavljevog - 140
Polovina baštine Bogdana, sina Vukovog - 140

kuća 19, godišnje 280,
kuća 9, godišnje 140

17. Selo V 1 a d o s a l i č i, drugim imenom B o l j a n i č i, pripada Banjoj Luci:

Baština Jusufa, u posjedu Memija Abdullahovog
Baština Murada, u posjedu Hurrema, sina Timurhanovog
Baština Dragiše, u posjedu Balija, sina Alijevog
Baština Radonje, u posjedu Radula Hreljića
Baština Radosava, u posjedu Petra Uršulića
Baština Pavka, u posjedu Alija, sina Abdullahovog
Baština Ljubiše, u posjedu Mahmuda, sina Velijevog
Baština Radonje, u posjedu Turguda, sina Alijevog
Baština Radovana, u posjedu Ibrahima, sina Nesuhovog
Baština Ferhada, sina Alijevog, u posjedu Dragaša Stipanovog
Baština Milina, u posjedu Ivana Vukdragovog
Baština kneza Bogdana, u vlastitom posjedu - 100
Baština Đure, sina Radonjinog
Baština popa Petra, u posjedu Bogdana Petrovog

Baština Rajina, u posjedu Miladina Radonjinog
Baština Radana, sina Vukmanovog
Baština Vučehne, sina Stojanovog
Baština Radovana, sina Vukčevog
Baština Staniše, sина Petrovog
Baština Stipana, sina Miloševog
Baština Peška, u posjedu Radivoja
Baština Alija, sina Abdullahovog, u posjedu Radivoja
Baština Radonje, sina Milkovog
Zemin Nesuha, od agaluka, sa dijelom Jovana Milanovog, u posjedu
Ibrahim-age i druge njegove braće - godišnje 50
Zemin Pervanea, sina Nesuhovog, Vukmana Miloševog, Pavla, došlaca,
Radana, Radovana, Obrada Ivanovog, Radivoja i Vukdraga, sina
Tomaševog, uživa ga zaim Hasan-beg, odsjekom, godišnje 1200
kuća 22, godišnje 280,
kuća 1, godišnje 100,
kuća 1, godišnje 50,
odsjekom 1, godišnje 1200

18. Selo Šumnjani, mezre Brezovo Polje, Višev Dol, Gomionica, Pomionica, Pretgradevo Selište, Karačići i Stroglavići, pripada Banjoj Luci:

Baština kneza Memija Vukajlovog, u posjedu njegovog sina Ahmeda
Baština Ramazana, u posjedu Kurda, došlaca
Baština Memija, u posjedu Mustafe, sina Mehmedovog
Baština Murada, u posjedu njegovog sina Nesuha
Baština Hajdara, sina Vukićevog, u posjedu njegovog sina Ahmeda
Baština Nesuha, u posjedu Dragića Vukićevog
Baština Ferhada, u posjedu Husejna, sina Mustafinog
Baština Mehmeda, sina Mustafinog, u posjedu njegovog sina Mehmeda
Baština Nikole, u posjedu Šahmana, sina Mustafinog
Baština Nikole Pavelovog, u posjedu Nikole Jakovljevog
Baština Nesuha, u posjedu Hasana, sina Balijevog
Baština Jusufa, u posjedu Memija, sina Jusufovog
Baština Muruvveta, sina Alijevog, u posjedu njegovog sina Veledhana
Baština Timurhana, u posjedu njegovog sina Ferhada
Baština Radonje, u posjedu Alija, sina Radmilovog
Baština Memija, sina Karagozovog, u posjedu Ibrahima Atmadžinog
Baština Kurd-Alija, u posjedu Jusufa, sina Alijevog
Baština Milorada, u posjedu njegovog sina Radovana
Baština Đure, u posjedu Mahmuda, došlaca
Baština Đuraja Jakovljevog, u posjedu Božka Jakovljevog
Baština Radice, u posjedu Radonje Vladkovog

Baština Dragaša, sina Vukićevog
 Baština Vukdraga, u posjedu Bešira, sina Jakubovog
 Baština Petka, sina Matijinog, u posjedu Osmana, sina Ferhadovog
 Baština Vuksana, u posjedu Tvrđka Selakovog
 Baština Ivana, u posjedu Ivanka Antulovog
 Baština Pavela Ilijinog, u posjedu Memija, sina Hasanovog
 Baština Nikole Jakovljevog, u posjedu Nesuha, kovača
 Baština Draže, sina Antulovog
 Baština Andrijaša Mihaljevog, u posjedu Miloša Bogdanovog
 Baština Miloša Radovčevog
 Dio baštine Marka, sina Nikolinog
 Polovina baštine Alija, sina Jusufovog - 140
 Baština Dragojla Vukićevog
 Baština Nesuha, kovača
 Baština Ferhada, sina Antulovog

kuća 34, godišnje	280,
kuća 1, godišnje	140,
kuća 1, godišnje	40,
knez 1	

19. Mezra V r š e v D o l i B r e z i c e P o l j e u selu, upisano na stanovnike varoši Bočac, pripada Banjoj Luci:

kuća 3, godišnje po 280

20. Sâmo mjesto B a n j a L u k a

Spomenuta kasaba se nalazi blizu granice. Kad god je bijedni nevjernik svojom silom navalio na sultanove zemlje, narod spomenute kasabe se oružjem, dušom i tijelom suprotstavlja i branio carske zemlje i tvrđave od štete koju bi neprijatelj nanio.

Još od vremena osvojenja, narod ove kasabe bio je oslobođen od obaveza, tzv. avarizi divaniyye²¹ i tekalifi örfiyye,²² kao što je i danas, u naknadu za tu svoju službu oslobođen od svih navedenih obaveza.

Kada su raniji valija Bosne i kadija Banje Luke podnijeli prijedlog Porti da se stanovnici ove kasabe, za službu koju i danas obavljaju, oslobole od navedenih avariza, izdat im je carski hukum po kojem se oslobađaju svih obaveza avarizi divanijje i tekalifi-orfijje, sve dotle dok budu spremni da sa oružjem odbijaju napade nevjernika na carske zemlje i tvđave.

²¹ avarizi divaniyye = vanredni nameti

²² tekalifi örfiyye = običajni nameti

Sve dok tu dužnost budu besprjekorno vršili, biće oslobođeni navedenih obaveza.

Kao što je izloženo, oni su na osnovu uzvišene carske naredbe oslobođeni navedenih obaveza, pa je tako zavedeno i u novi carski defter.

*Mahala časne džamije umrlog i od
grijeha oproštenog sultana
Sulejmana, zemlja mu lahka bila:*

Omer-halifa,²³ imam²⁴ i hatib²⁵
Jusuf, Alija
Ali, Redžeba, mujezin²⁶
Ramazan, Turhana, mujezin
Hadži Mustafa, Mehmeda
Ali, Džafera
Veli, Emiršaha
Arslan, Mustafe
Mehmed, Mustafe, m²⁷
Ibrahim, njegov sin, m
Omer, njegov sin, m
Kurd-Ali, sin Alija
Hasan, Arslana, mujezin
Mahmud, njegov sin, m
Hasan, Husejna
Kurd, njegov sin, m
Turhan, Murada
Mustafa, njegov sin
Veli, Hasana

Halil, Ferhada
Veli, Ejnehana
Mehmed, Timura
Sefer, njegov sin
Bali, Mehmeda
Nezir, njegov sin, m
Husejn, Abdullaha
Bekir, njegov sin, m
Veli, Murada
Veli, Jusufa
Memišah, Velija, m
Behram, Gazija
Hasan, Behrama, m
Sufi, Husejna
Iskender, Alija
Mustafa, Iskendera, m
Veli, Abdullaha
Junus, Džafera, m
Veli, Kasima
Sijavuš, Velija, m
Kurd, Velija
Jahja, Alija
Ali, Jahje, m
Mehmed, Jusufa
Bali, Mehmeda, m
Oruč, Turhana
Omer, Oruča, m
Mehmed, Kasima
Hasan, Mehmeda, m
Šaban, Velija
Redžeb, Ilijasa
Ibrahim, Ilijasa
Husejn, Mehmeda
Mustafa, Husejna
Veli, Davuda, zidar
Mustafa, Velija, m
Hasan, Balija
Mustafa, Hasana

²³ *halifa* = zastupnik, zamjenik, nasljednik, počasna titula imama i hatiba

²⁴ *imam* = vjerski službenik koji predvodi vjernike u molitvi

²⁵ *hatib* = vjerski službenik koji drži propovijed petkom u džamiji

²⁶ *mujezin* = vjerski službenik koji poziva vjernike na molitvu

²⁷ m je oznaka za *mudžerred* = neoznenjen, za rad sposoban član domaćinstva koji živi zajedno sa ocem, plaća porez *resmi mudžerred* koji iznosi 12 akči.

Memišah, Pirija
 Ahmed, Memišaha, m
 Mahmud, Ahmeda, m
 Gazanfer, Malkoča
 Ali, Husejna
 Zulfikar, Abdullahe
 Ramazan, Dursuna, m
 Kurd, Mahmuda, m
 Tur-Ali, Mehmeda
 Turhan, Dursuna, m
 Kurd-Ali, Abdullahe, m
 Hasan, Omera, m
 Ibrahim, Balija, m
 Nesuh, Hasana
 Ali, Ahmeda
 Hasan, Ahmeda
 Omer, Abdullahe
 Mustafa, Omera, m
 Hasan, Abdullahe, m
 Hasan, Alija
 Mehmed, Hasana, m
 Sulejman, Balija
 Ibrahim, Sulejmana, m
 Nesuh, Abdullahe
 Ali, sufija²⁸
 Hasan, Alija, m
 Timur, Balija
 Pervane, Abdullahe
 Piri, Abdullahe
 Rizvan, Ejnehana, m
 Hizir, Sinana
 Selim, Hizira, m
 Šahbaz, Abdullahe, m
 Memi, Alija
 Kasim, Memija
 Husejn, Isaa
 Piri, Malkoča
 Ibrahim, Husejna, m
 Sulejman, Alagoza
 Husrev, Nesuha, m
 Bali, Pervanea
 Merdžan, Pervanea
 Piri, Murada
 Hurrem, Murada, m

Mustafa, Murada
 Lutfi, Velija, m
 Memi, Alija, m
 Ejnebegi, Timurhana
 Jahja, Alija
 Oruč, Džafera
 Husejn, Timurhana
 Hasan, Divane
 Mehmed, Timurhana
 Mustafa, Husejna
 Husejn, Mehmeda
 Kurd-Ali, Timur
 Husejn, Nezira, m
 Alihan, Oruča, m
 Jusuf, Mustafe
 Behram, Ferhada
 Ejnehan, Ferhada
 Ališah, Mustafe
 Safer, Hasana
 Džafer, Alija
 Ibrahim, Abdullahe
 Mehmed, Ejnehana

hatib 1, mujezina 3, oženjenih 79,
 neoženjenih 41

*Mahala Grab, drugim imenom
 Ibrahimov mesdžid:*

Hasan, Ferhada, imam
 Ejnebegi, Hamze
 Isa, Kurda
 Ibrahim, njegov sin, m
 Timurhan, Ferhada
 Omer, njegov sin, m
 Halil, njegov sin, m
 Ali, Ferhada
 Mehmed, Džafera
 Veli, Hasana
 Osman, njegov sin
 Mumin, njegov brat, m
 Uvejs, Mahmuda
 Mehmed, njegov sin, m
 Malkoč, Alija
 Veli, Abdullahe
 Mehmed, Abdullahe

²⁸ *sufija* = derviš, muslimanski mistik

Mustafa, njegov sin, m	Omer, Mustafe
Mustafa, Džafera, m	Bali, Timurhana
Ali, Mehmeda	Jahja, njegov sin, m
Pervane, Abdullahe	Bali, Mahmuda
Kurd, Mehmeda	Veli, Mehmeda
Kejvan, Ferhada	Ali, Mahmuda
Šaban, Murada	Husejn, Mustafe
Ibrahim, Behrama	Rizvan, Memija
Ahmed, Balija	Mustafa, Abdullahe
Hasan, njegov sin, m	kuća: imam 1, oženjenih 54, neoženjenih 14
Muslim, Omera	
Uvejs, Sejdija	
Omer, Mehmeda	
Veli, Alija	
Turhan, Alija	
Hurrem, njegov sin, m	Mustafa-halifa, imam
Sinan, Balija	Ibrahim, Mustafe
Bekir, Hasana	Lutfi, Ejnebegija
Džafer, Alija	Jusuf, Timurhana
Bali, Jahje	Kurd-Ali, Hasana
Memi, Jusufa	Hasan, Ejnebegija
Ibrahim, njegov sin, m	Redžeb, Balija
Ali, njegov sin, m	Ramazan, Veledhana
Mustafa, njegov sin, m	Firuz, Abdullahe
Pervane, Abdullahe	Abdi, Ejnebegija
Husejn, Ferhada	Bali, Ferhada
Derviš, Ferhada	Iskender, Abdullahe
Hasan, Alija	Osman, Alija
Mustafa, Husejna	Sefer, Ilijasa
Kejvan, Abdullahe	Behram, Mahmuda
Bali, Abdullahe	Hasan, Behrama, m
Hurrem, Velija	Šaban, Behrama, m
Rizvan, Abdullahe	Kurd, Ferhada
Mehmed, Džafera	Hasan, Kurda, m
Ibrahim, Abdullahe	Osman, Alija
Osman, Abdullahe	Iskender, Seferhana
Šaban, Sulejmana	Bešir, Ilijasa
Ali, Sulejmana	Hasan, Bešira
Halil, Behrama	Nesuh
Sefer, Tur-Alija	Turhan, Timurhana
Ibrahim, Durmiša	Piri, Alija
Mustafa, Durmiša	Hasan, Ahmeda
Osman, Džafera	Ibrahim, Husejna
Bekir, njegov sin, m	Ali, Mehmeda
Rizvan, Pir-Alija	Memišah, Alija
Kurd-Ali, Pir-Alija	Ibrahim, Alija

Atlu, Alija	Ibrahim, Junusa
Mehmed, Balija	Bali, Mehmeda
Oruč, Ejnehana	Merdžan, Mehmeda
Hasan, Nesuha, m	Džafer, Abdullaḥa
Ferhad, Mustafe	Veli, Nesuha
Osman, Mustafe, m	Ramazan, Firuza
Mehmed, Mustafe, m	Omer, njegov sin, m
Mehmed, Husejna	Ibrahim, Kurd-Alija, m
Mezid, Husejna, m	Hasan, Nesuha
Veli, Husejna	Veli, Alija
kuća: imam 1, oženjenih 33, neoženjenih 8	Piri, Mustafe
<i>Mahala Stupnica, mesdžida Hadži Alijevog:</i>	Sefer, Ferhada
Mustafa, Alija, imam	Ali, Husejna
Abdullah, njegov sin, m	Mehmed, Husejna
Sefer, Mustafe	Nezir, Kurd-Alija
Hizir, Velija	Hurrem, Hubjara
Ibrahim, njegov sin, m	Ibrahim, Mustafe, m
Veli, Širmerda	Osman, Mustafe, m
Mustafa, Hasana	Derviš, Mustafe, m
Omer, njegov sin, m	Mehmed, Husejna
Ali, Timura	Džafer, Husejna
Sefer, njegov sin, m	Veli, Džafera
Veli, Jusufa	Pervane, Abdullaḥa
Omer, njegov sin, m	Nesuh, Alija
Mehmed, Pervana	Osman, Abdullaḥa
Sulejman, Alija	Jusuf, Zekira
Bali, Malkoča	Osman, njegov sin
Mustafa, njegov sin, m	Ramazan, Abdullaḥa
Turgud, Firuza	Veledhan, Firuza
Redžeb, njegov sin, m	Husejn, Hasana
Memi, Alija, m	Ibrahim, Ismaila
Husejn, Murada	Kurd-Ali, Uvejsa
Piri, Mustafe	Ibrahim, Ferhada
Mehmed, Ejnehana	Salih, njegov sin, m
Ibrahim, njegov sin, m	Lutfi, Kurda
Bekir, njegov sin, m	Turhan, Mehmeda
Ferhad, Jahje	Redžeb, njegov sin, m
Veli, Gazija	Korkud, Balija
Redžeb, njegov sin, m	Šaban, Mehmeda
Ibrahim, Jusufa	Ahmed, Velija
Ahmed, njegov sin, m	Bajezid, Musaa

Redžeb, Velija
 Mehmed, Firuza
 Ali, Bešira
 Ibrahim, Pirija
 Ali, Balija
 Ejnehan, Turhana
 Bali, Lutfija
 Gazanfer, Mehmeda
 Oruč, Mustafe
 Behram, Nesuha
 Mehmed, Timura
 Mustafa, njegov sin
 Hasan, Ibrahima
 kuća: imam 1, oženjenih 65,
 neoženjenih 21

*Mahala časne džamije umrlog
 Mehmed-paše, pripada
 spomenutoj:*

Ibrahim-halifa, imam
 Redžeb, mujezin
 Ferhad, Širmerda
 Nesuh, Halila
 Džafer-aga, Abdullahe
 Sinan, Mehmeda
 Hasan, Mehmeda
 Kurd-Bali, Hasana
 Ibrahim, Gazija
 Ejnehan, Gazija
 Memi, Hasana
 Mehmed, Sinana
 Sefer, Sinana
 Muruvvet, Ferhada
 Nesuh, Mehmeda
 Ahmed, njegov sin, m
 Bešir, Mahmuda
 Mehmed, Halila
 Halil, Mehmeda
 Mehmed, Nesuha
 Ibrahim, Firuza
 Ibrahim, Hasana, m
 Derviš, Alija
 Omer, Derviša
 Abdi, Husejna
 Memi, Ibrahima

Mezid, Hasana
 Osman, Ismaila
 Mustafa, Jusufa
 Ali, Ibrahima
 Džafer, Abdullahe
 Mustafa, Džafera, m
 Mehmed, Mustafe
 Hasan, Mehmeda, m
 Mehmed, Pirija
 Tur-Ali, Pirija, m
 Ali, Hamza
 Ibrahim, Mahmuda
 Osman, Ibrahima
 Mehmed, Mustafe
 Budak, Ajdina
 Husejn, Ajdina, m
 Behram, Nesuha
 Mustafa, zidar
 Ibrahim, Hizira
 Kurd-Ali, Hasana
 Ibrahim, Alija
 Sefer, Behrama
 Iljas, Nesuha
 Mehmed, Kurda
 Ašik, Memija
 Ali, Memija
 Ahmed, Memija, m
 Oruč, Ilijasa, tellal²⁹
 Mustafa, Oruča
 Mehmed, Oruča
 Sefer, Oruča, m
 Ferruh, Behrama, m
 Hasan, Husejna, m
 Ibrahim, Abdullahe, m
 Husejn, Ejnehana
 Bajezid, Hasana, m
 Ramazan, Hasana, m
 Merdžan, Mustafe, m
 Ahmed, Hubjara, m
 Nesuh, Mehmeda, m
 Ahmed, Džafera
 Mustafa, Kurda
 Ahmed, Ibrahima

²⁹ *tellal* = javni objavljuvач, dobošar;
 iskazivač na javnim licitacijama

Kurd-Ali, Karagoza	Osman, Abdulla
Ibrahim, Kurda	Mustafa, Abdulla
kuća: imam i hatib 1, mujezin 1, oženjenih 53, neoženjenih 16	Hajruddin, Pervanea
	Ali, Jusufa
<i>Mahala mesdžida Osmana Šahbegovog</i> ³⁰	Jusuf, Ferhada
Redžeb-halifa, imam	Ibrahim, Alija
Kurd-Ali, mujezin	Džafer, Murada
Mehmed, Ahmeda	Hasan, Abdulla
Veli, Abdulla	Ibrahim, Abdulla
Osman, njegov sin	Ali, Abdulla
Mehmed, Mustafe	Kurd, Abdulla
Šaban, Husejna, m	Uvejs, Turhana
Jusuf, Ahmeda	Omer, Abdulla
Sinan, Abdulla	Ramazan, Abdulla
Husrev, Abdulla	Ibrahim, Tur-Alija
Merdžan, Abdulla	Nezir, Abdulla
Nesuh, Abdulla, m	(nečitko)
Mahmud	Merdžan, ferraš ³²
Mehmed, Bajezida	Šaban, Iahim, m
Turhan, zaim	Hurrem, Abdulla, m
Mustafa, Balija	Redžeb, Osmana, m
Murad, Širmerda	
Lutfi, Isaa	kuća: imam 1, mujezin 1, oženjenih 46, neoženjenih 5
Ibrahim, Mustafe	
Rizvan, zaim	
Kurd-Ali, zaim	
Timurhan, Uvejsa	<i>Mahala mesdžida Hadži Mustafe, drugim imenom mesdžida Velija Ahor Pirijevog sa mahalom Sitari:</i>
Ibrahim, Memija	
Ali, Abdulla	Mehmed-halifa, imam
Turhan, Alija	Behram, Ejnehana
Bali, Abdulla	Jusuf, Velija
Ibrahim, Abdulla	Behram, Timura
Husejn, Mustafe	Zekir, Mustafe
Veli, Abdulla	Husejn, Abdulla
Nesuh, Abdulla, tabak ³¹	drugi Husejn, Abdulla
Veli, Abdulla	Ramazan, Mustafe
Mustafa, Memija	Ibrahim, Ramazana
	Piri, Abdulla
	Hasan, njegov sin,
	Turgud, Mustafe
	Veli, Hasana
	Murad, Ibrahim, m
	Pervane, Hasana

³⁰ Osman Šahbegov je bosanski sandžakbeg. Vid.: Hazim Šabanović, *Bosanski pašaluk*, 72.

³¹ *tabak* = zanatlija koji se bavi štavljenjem kože

³² *ferraš* = osoba koja se brine o prostirci u džamiji

Ibrahim, njegov sin, m	Osman, Ahmeda
Husejn, Hasana	Husejn, Sefera, m
Oruč, njegov sin, m	Ibrahim, ferraš
Ahmed, Ibrahima	Kuća: imam 1, oženjenih 41, neoženjenih 22
Behram, m	<i>Mahala Ilidža, drugim imenom (mahala) mesdžida Mahmuda:</i>
Turud, Veledhana	Ali-halifa, imam
Hasan, Abdulla	Bali, Mehmeda, mujezin
Hasan, Iskendera	Hasan, Husreva
Ibrahim, njegov sin, m	Veledhan, Ahmeda
Memi, Šabana, m	Memi, Mahmuda
Džafer, Ahmeda	Derviš, Gazanfera
Pervane, Berraka	Hasan, Abdulla
Mehmed, Osmana	Husejn, Mahmuda
Omer, m	Mustafa, Velija
Lutfi, Abdulla	Nurullah, Husejna
Ali, Ejnehana, m	Hasan, Jusufa
Memi, Hasana, m	Kurd-Ali, Abdulla
Kurd-Ali, Abdulla, m	Mustafa, Abdulla
Hizir, Balija	Ibrahim, Abdulla
Ali, Abdulla	Piri, Husejna
Hubjar, Alija	Ali, Ejnehana
Veli, Ferhada	Bajram, Saliha, m
Sulejman, njegov sin, m	Hasan-aga, Ferhada
Mehmed, Alija	Džafer, Mustafe
Kurd, Ilijasa	Ibrahim, Emiršaha
Ferhad, Alija	Husejn, Memija, m
Veledhan, Alija	Bekir, Velija, m
Mustafa, Ibrahima	Ahmed, Hasana
Tur-Ali, Husejna	Halil, Velija
Mustafa, Ferhada, m	Ali, Ahmeda
Ramazan, Bajrama, m	Osman, Abdulla
Ibrahim, Abdulla	Ali, Jahje
Ferhad, Timurhana	Redžeb, Hurrema, m
Abdi, buzadžija	Mustafa, Uvejsa
Hasan, Ferhada	Džafer, Husejna
Kurd, Mustafe, m	Ibrahim, Mehmeda
Mehmed, Jakuba	Ramazan, Hasana
Džafer, Uvejsa	Abdurrahman
Korkud, Bajezida, m	Bali, Alija, m
Ajas, Sulejmana	Mehmed, Abdulla
Redžeb, njegov sin, m	Bali, Ferhada
Nezir, Kurda, m	Veli, Alija
Ibrahim, Pervanea, m	
Bali, Hasana	
Hasan, njegov sin, m	
Omer, Pervanea, m	

kuća: imam 1, mujezin 1,
oženjenih 29, neoženjenih 6

*Mahala mesdžida Sulejmana,
pripada spomenutoj:*

Behram-halifa, imam
Hasan, mujezin
Hadži Timurhan, Oruča
Hasan, Timurhana, njegov sin, m
Ali, Oruča
Bajezid, Veledhana
Husrev, Abdullahe
Hurrem, Abdullahe
Rizvan, Abdullahe
Husejn, Abdullahe
Sefer, Ahmeda, m
Oruč, Nesuha
Husejn, njegov sin, m
Turgud, Jahje
Davud, Abdullahe
Redžeb, Ejnehana
Gazi, Pervana
Oruč, Ferhada
Hasan, Velija
Osman, Hurrema
Derviš, Hasana
Bešir, Hasana, m
Mustafa, Hasana
Hurrem, Nesuha
Šaban, njegov sin, m
Ibrahim, Nesuha
Ahmed, Osmana
Hasan, Alija
Ibrahim, njegov sin, m
Osman, njegov sin, m
Ramazan, Husejna
Ibrahim, Velija
Sulejman, Alija
Mustafa, Sulejmana, m
Idris, Sulejmana, m
Veli, Hamze
Halil, Ilijasa
Osman, Husejna
Nezir, Ejnehana
Sefer, Nezira, m
Hasan, Mustafe

Sefer, Memija
Ejnehan, Hasana
Piri, Ejnehana, m
Ferhad, Abdullahe
Ali, njegov sin, m
Nesuh, Ibrahima
Hurrem, Osmana
Ali, njegov sin, m
Osman, Ferhada
Ismail, Mustafe
Perviz, Ališaha
Memi, Abdullahe
Ališah, Ejnehana
Ali, Ilijasa
Dogdu, Ferhada, m
Omer, Bajezida, m
Ibrahim Abdullahe
Mehmed, Alija
Omer, Mustafe
Nesuh, Mehmeda
Hasan, Abdullahe
Jusuf, Abdullahe, m
Zulfikar, Kurda
Hubjar, Kurda, m
Pervane, Abdullahe
Šahin, Velija
Nesuh, Husejna
Hasan, Abdullahe

kuća: imam 1, mujezin 1,
oženjenih 50, neoženjenih 17

*Mahala mesdžida Hadži Alija,
pripada spomenutoj:*

Ibrahim-halifa, imam
Husejn, mujezin
Veli, Abdullahe
Ibrahim, Abdullahe
Davud, Muruvveta
Mustafa, Abdullahe
Bešir, Balija
Ališah, Davuda
Ali, Abdullahe
Muruvvet, Ahmeda
Memi, Ferhada
Redžeb, Ferhada

Ahmed, Džafera	Mehmed, Kurda, m
Šaban, Mustafe	Mehmed, Abdullaha
Ali, Karadže	Redžeb, Pirija
Kejvan, Abdullaha	Husrev, Ahmeda
Mehmed, Hasana	Džafer, Mehmeda
Hasan, Ejnehana	Memi, Kasima
Gazanfer, Husejna	Firuz, Alija
Osman, Tur-Alija	Hasan, Velija
Ejnehan, Ferhada	Mezid, Murada
Mustafa, tellal	Redžeb, Ahmeda
Hasan, Abdullaha	Behram, Murada
Husejn, Abdullaha	Ibrahim, Memija
Veli, Husejna	Ali, Abdullaha
Ismail, Velija, m	Mehmed, Memija
Ramazan, Ferhada	Korkud, Hasana
Mehmed, Alija	Ibrahim, Sejdina, m
Bali, Ferhada	Omer, Ejnehana
Ibrahim, Mustafe	Memi, Mustafe
Kurd-Ali, Dursuna	Mustafa, Hasana
Mustafa, Balija	Osman, Bajramlija
Firuz, Iskendera	Murad, Budaka
Iskende, Junusa, m	Memi, Mezida
Šaban, Uvejsa	Jusuf, Husejna
Ibrahim, Kurd-Alija	Ali, Džafera
Ališah, Kurd-Alija, m	Hadži Osman, Ejnehana
Memi, Hasana	Hadži Husejn
Kejvan, Mustafe	Ibrahim, Mezida, m
Bešir, Kurd-Alija	Isa-Bali, Musaa
Mustafa, Bešira, m	Gazanfer, Hasana
Sejin, Mustafe	Ali, Timura
Mehmed, Hamze	Hasan, Mustafe, m
Husejn, Abdullaha	Halil, Mustafe, m
Memišah, Mehmeda, m	kuća: hatib 1, mujezin 1, oženjenih 31, neoženjenih 6
kuća: imam 1, mujezin 1, oženjenih 39, neoženjenih 4	<i>Mahala džamije Kubad-age, pripada spomenutoj:</i>
Halil-halifa, hatib	Širmerd, hatib
Ali, mujezin	Nezir, mujezin
Oruč, Džafera, m	Ibrahim, mujezin
Behram, Abdullaha	Musa, Memija, zidar
Korkud, Kuda	Piri, Abdullaha
Ali, Velija	Sefer, Abdullaha
Nesuh, Kurda, m	Hasan, Sefera
	Ferhad, Abdullaha

Zulfikar, Bešira	Omer, Hasana
Abdurrahman, Jusufa	Jusuf, Timura
Ali, Mustafe	Veledhan, Ferhada
Hizir, Sefera	Sefer, Ferhada, m
Bekir, Mehmeda	Ibrahim, Ferhada, m
Ali, Šabana	Ferhad, Hasan
Hasan, Iskendera	Omer, Alija
Perviz, Nesuha	Husejn, Ferhada
Bali, Junusa	Firuz, Hasana
Hasan, Ferhada, m	Bekir, Hasana, m
Husejn, Ferhada, m	Mehmed, Uvejsa
Arslan, Zekira, m	Osman, Mehmeda, m
Murad, Abdullahe	Kurd, Džafera
Kurd-Ali, Mustafe	Mehmed, Ferhada
Ahmed, Jusufa	Nesuh, Bajramlija
Zulfikar, Husejna	Mustafa, Nesuha, m
Husejn, Jusufa	Turhan, Sulejmana
Hizri, Balija	Abdi, Turhana, m
Jakub, Balija	Mustafa, Timura, m
Ibrahim, Alija	Firuz, Kurd-Alija
Nezir, Abdullahe	Mustafa, Timura, m
Murad, Abdullahe	Firuz, Kurd-Alija
Memi, Ejnehana	Uvejs, Hasana
Ramazan, Uvejsa	Abdi, Tur-Alija
Ali, Abdullahe	Ali, Hasana
Jusuf, Hamze	Ali, Velija
Timur, Mustafe	Husejn, Balija
Ibrahim, Abdullahe	Timur, Kud-Alija
Ismail, Abdullahe	Turhan, Sulejmana
Lutfi, Mehmeda	Sulejman, Pervanea
Hasan, Balija	Muruvvet, Omera
Bali, Husejna	Muharrem, Murada
Oruč, Memija	Husejn, Mehmeda, m
Uvejs, Musaa, m	Osman, Dursuna, m
Mustafa, Abdullahe	Omer, Dursuna, m
Sulejman, Husejna	Mehmed, Dursuna, m
Mumin, Sejdina	Uvejs, Ejnehana
kuća: hatib 1, mujezina 2, oženjenih 39, neoženjen 1	Mehmed, Velija
<i>Mahala mesdžida zaime Ibrahim-bega:</i>	Sulejman, Mehmeda, m
Husejn-halifa, imam	Hizir, Timurhana
Mehmed, Sefera, mujezin	Hurrem, Timura
Hasan, Jakuba, spahija	Ali, Hurrema
	Halil, Hurrema, m
	Mustafa, Hurrema, m
	Hubjar, Turguda, m
	Osman, Turguda, m

Omer, Turguda, m	Sefer, Hasana
Veledhan, Džafera	Veledhan, Tur-Alija
Kurd, Veledhana, m	Arslan, Veledhana
Mustafa, Hana, m	Sadik, Sefera, m
Firuz, Pervanea	Širi, Timura
Hurrem, Ferhada	Hasan, Balija
Husejn, Hurrema, m	Turhan, Balija
Gazanfer, Velija	Veli, Kurda
Osman, Gazanfera, m	Mehmed, Sulejmana
Hasan, Gazanfera, m	Husejn, mutapčija ³³
Oruč, Velija, m	Kurd, Širija, m
Gazi, Abdullaha	Murad
Džafer, Jusufa	Mustafa, Sulejmana
Ibrahim, Džafera, m	Omer, Alija, m
Redžeb, Osmana	Rizvan, Abdullaha
Rizvan, Ferhada, m	Hasan, Iskendera
Hasan, Abdullaha	Ali, Sulejmana
Husejn, Abdullaha	Mehmed, Sulejmana
Mehmed, Sulejmana, m	Memi, čebedžija ³⁴
Mehmed, Ferhada, m	Hasan, Mehmeda, m
Ali, Kurda	Ali, Mustafe
Bektaš, Alija, m	Redžeb, Abdurrahmana
Veli, Kurda	Firuz, Turhana
Turhan, Muruvveta	Pervane, Abdullaha
Arslan, Muruvveta	Mustafa, Nesuha
Arslan, Džafera	Durak, Alija
Pir-Ali, Mustafe	Omer, Abdullaha
Mehmed, Osmana, m	Husejn, Abdullaha
Mehmed, Balija	Omer, Alija
Davud, Abdullaha	Omer, Husejna
Šahbaz, Mahmuda	kuća: imam 1, mujezin 1, oženjenih 84, neoženjenih 35
Širi, Gazija, m	
Mustafa, Hizira	
Redžeb, Mustafe, m	
Uvejs, Firuza	
Nesuh, Musaa	
Ahmed, Nesuha, m	
Gazi, Ferhada	
Ramazan, Kurda, m	
Hizir, Hasana	
Muharem, Hajdara, m	
Nesuh, Timura	
Husejn, Nesuha	
Veli, Abdullaha	
Šaban, Velija	
Hurrem, Husejna	

*Mahala džamije Mustafa-paše, u
kasabi Banja Luka:*

Seid, Kasima, imam i hatib
Behram, Nesuha, mujezin
Hasan, Alija
Ali, Oruča
Ahmed, Alija

³³ *mutapčija* = zanatlija koji pravi razne predmete od kostrijetí

³⁴ *čebedžija* = zanatlija koji se bavi izradom čebadi

Omer, Hasana	Firuz, Hasana
Ali, Ilijasa,	Pervane, Mustafe
Joldžu, Mehmeda	Hasan, Abdullahe
Halil, Balija	Memi, Abdullahe
Behram, Mustafe	Ibrahim, Pir-Alija
Memi, Hamze	Oruč, Ejnehana
Hasan, Turhana	Timurhan, Mustafe
Pervane, Bajezida	Hasan, Isaa
Džafer, Bajezida	Ejnehan, Ferhada
Mehmed, Velija	Husejn, Ferhada
Husejn, Mehmeda	Omer, Kurda
Hasan, Mehmeda	Ali, Ferhada
Memi, Timurhana	Jusuf, Alija
Husejn, Mahmuda	Ali, Davuda
Memi, Mehmeda	Ibrahim, Abdullahe
Omer, Alija	Abdi, Mahmuda
Ibrahim, Hasana	Gazanfer, Husejna
Bali, Jusufa	Omer, Jusufa
Husejn, Abdullahe	Tur-Ali, Jusufa
Mehmed, Mahmuda	Piri, Pervanea
Ferhad, Mahmuda	Ali, Abdullahe
Ramazan, Memija	Piri, Mehmeda
Uvejs, Alija	Mehmed, Murada
Husejn, Hasana	Bali, Pervanea
Ahmed, Jusufa	Hasan, Pervanea, m
Osman, Kurda	Hasan, krojač
Firuz, Mustafe	Hodaverdi, Mehmeda
Hubjar, Ibrahim	Mustafa, Murada
Kurd, Iskendera	Bali, Mustafe
Kurd, Sulejmana	Ibrahim, Firuza
Ali, Abdullahe	Musa, Abdullahe
Omer, Alija	Tur-Ali, Timurhana
Mustafa, Hizira	Behram, Pašajigita
Pervane, Mustafe	Mustafa, Kurda
Hurrem, Mehmeda	Mahmud, Ibrahim
Kurd, Mustafe	Veli, Hasana
Osman, Timura	Memi, Redžeba
Kurd, Alija	Ali, Kurda
Kurd, Ilijasa	Ahmed, Memija, m
Bali, Hasana	Pervane, Ejnehana, m
Ibrahim, Kurda	Hasan, Džafera, m
Bešir, Nesuha	Omer, Pervanea, m
Ali, Abdullahe	Osman, Pervanea, m
Hamza, Hasana	Ahmed, Velija, m
Bali, Mustafe	Ibrahim, Velija, m
Timur, Mustafe	Behram, Velija, m

Veli, Timurhana, m	Firuz, Balija, m
Ali, Timurhana, m	Omer, Isaa, m
Omer, Timurhana, m	Kurd, Ishaka, m
Mehmed, Alija, m	Memi, Jusufa, m
Ibrahim, Alija, m	Mehmed, Pervanea, m
Kurd, Hasana, m	Džafer, Jusufa, m
Murad, Hasana, m	Lutfi, Timura, m
Ibrahim, Husejna, m	Hasan, Timura, m
Ali, Ahmeda, m	
Osman, Firuza, m	kuća: hatib 1, mujezin 1, oženjenih
Halil, Ibrahim, m	86, neoženjenih 28

Mahala Ferhad-paše, pripada spomenutoj:

Novi vakufi Ferhad-paše

Gore spomenuti merhum, bivši beglerbeg Bosne, s carskim dopuštenjem osvojio je zemlje u sandžaku Krka, nahiji Kotar, koje su postale njegovo lično vlasništvo kupovinom od sultana. Osim toga, spomenuti merhum je (uvakufio) čifluk Tinj i čifluk pod imenom Kola koji pripada Banji u nahiji Banja Luka, te čifluk Nova Banja Luka. Sve to je kupio, s tim da vlasniku zemlje plaća godišnje uobičajene pristojbe (resmi örfiyye). Nakon što je njegovo lično vlasništvo izdvojeno, određeno je za tri časne džamije koje su izgrađene u samoj Banjoj Luci u tvrđavi Zemunu i kasabi Hrvatice i za njihove službenike, a na osnovu vakuf-name. Godišnje će se vlasniku zemlje plaćati uobičajeni porezi (rusumi örfiyye). Neki smatraju da na spomenute čifluke za spomenutog vakifa nema carske dozvole i da vakuf-name nije ispravna. Da bi se potvrdila vakuf-name, upućena je molba da se izda carska naredba kako bi se popravljale zgrade spomenutih džamija ukoliko dotraju. Nakon što se plati filurija³⁵ i prikupi prihod sa čifluka, te prema vakuf-namai to pripoji, dat će se službenicima vakufa ušrovi i druge pristojbe na žitarice. Izdata je carska naredba. Na osnovu carske naredbe od 26. dana džumade-l-ahira, upisano je tako u novi carski defter. Neka se niko u to ne mijese.

³⁵ *filurija* = porez koji su plaćali vlasti

Hasan-halifa, hatib
 Pervane, Abdullahe
 Kejvan, Abdullahe
 Mehmed, Murada
 Omer, Hasana
 Jusuf, Abdullahe
 Ibrahim, Hizira
 Šaban, čauš³⁶
 Sinan, Velija
 Ali, Karagoza
 Hasan, Abdullahe
 Nesuh, Abdullahe
 Rizvan, Abdullahe
 Redžeb, Hasana
 Oruč, Hasana
 Bali, Abdullahe
 drugi Bali, Abdullahe
 Mustafa, sarač³⁷
 Bekir, Mustafe
 Iskender, Alija
 Osman, Malkoča
 Oruč, čehaja³⁸
 Veli, Musaa
 Kurd, Hizira
 Hasan, Abdullahe
 Hurrem, džindija³⁹
 Mehmed, Durmiša
 Mehmed, čauš
 Jusuf, seiz⁴⁰
 Jusuf, pekar
 Hafiz, Seida
 Mehmed, sufija
 Ibrahim, Abdullahe
 Ahmed, čauš

Ibrahim, Nesuha
 Mustafa, Abdullahe
 Ahmed, zaim
 Jusuf, m
 Ibrahim, Murada
 Mehmed, Abdullahe
 Rizvan, Kurda
 Sejdi, Sulejmana
 Mehmed, pekar
 Abdulgani
 Nesuh, Hasana
 Mehmed, Hasana
 Memi, Oruča
 Hizir, Abdullahe
 Bali-halifa, imam
 Sinan, čauš
 Rizvan, Abdullahe
 Mehmed, Pirija
 Hamza, vojvoda
 Ali, Malkoča
 Džafer, Abdullahe
 Osman, džindija
 Abduldželal, čauš
 Mehmed, Hurrema
 Ferhad, Abdullahe
 Bali, Abdullahe
 Husejn, Ferhada
 Ibrahim, Abdullahe
 Hasan, Osmana
 Kasim-halifa, mujezin
 Mehmed, Ferruha
 Mustafa, ser-čaušan⁴¹
 Derviš, seiz
 Šaban, imam
 Abdurrahman-halifa
 Kasab, Murada
 Ibrahim, Abdullahe
 Husejn, Abdullahe
 Turgud, Abdullahe
 Perviz, čauš
 Mehmed, Hasana
 Ali, Kejvana
 Mehmed, džindija

³⁶ čauš = oficir ili pomoćnik čehaje u zanatljskoj organizaciji

³⁷ sarač = zanatlja koji pravi predmete od kože

³⁸ čehaja = pomoćnik, zastupnik vezira, defterdara i sl.

³⁹ džindija = vojnik konjanik

⁴⁰ seiz = dvorski sluga koji hrani i tijemari konje

⁴¹ ser-čaušan = glavni čauš

Ibrahim, Abdullaха, m
 Veli-aga
 Husejn, Džafera, m
 Rešad, čauš

Mumin, Hasana
 kuća: hatib 1, imam 1, mujezina 2,
 oženjenih 79, neoženjenih 3

Čifluk Malkoč-bega, drugim imenom Kola, Suho Selište i Međugorje, to su, osim zemalja koje uživaju vlasti Vukoj, Vuk i Milivoj, zemlje koje je on sam uživao, sada ih uživa vakuf Velike džamije umrlog Ferhad-paše, bivšeg mir-i-mirana⁴² Bosne, u Novoj Banjoj Luci, za punu godinu:

Prihod:

umjesto ušura, resmi hajmanegah i drugog, odsjekom, godišnje 800

Mezra Dolnj je i Srednj je Podgorje, u posjedu Mehmeda i Hasana, sada je uživa vakuf časne Velike džamije umrlog Ferhad-paše u Novoj Banjoj Luci

Prihod:

umjesto ušura, resmi hajmanegah⁴³ i drugog 170

Zemini stanovnika sela Motika, u spomenutom selu Motika, sada ih uživa vakuf časne Velike džamije Ferhad-paše, bivšeg mir-i- mirana Bosne. Odsjekom, godišnje 50

Čifluk Tinj, u sandžaku Krka, u starom defteru je bio zadužen sa 500 akči, pa je na osnovu stare odluke tako uvedeno i u novi defter

Prihod:

mjesto ušura, resmi hajmanegah i drugog, odsjekom, godišnje 500

Nakon plaćanja prihoda određenih odsjekom državi, ostatak ušura od žitarica gore upisanih čifluka isplaćuje se službenicima džamija. Na osnovu starog deftera upisano je i u novi defter.

Mukata⁴⁴ zemina muslimanskih čaira u kasabi Nova Banja Luka, godišnje 11600

Prihodi od zakupnina na dućane u kasabi Nova Banja Luka, broj 200, godišnje 2400

Prihodi od vodenica na rijeci Vrbas, pripada spomenutoj: objekat 1, vitla 3, godišnje 900

Prihodi od hamama u kasabi Nova Banja Luka, godišnje 800

⁴² *mir-i miran* = beglerbeg, zapovjednik ejaleta

⁴³ *resmi hajmanegah* = porez nomada

⁴⁴ *mukata* = zakupnina odsjekom

Mukata zemina čaira i vinograda, pripada spomenutoj dijelova 5, godišnje 175

Ukupni prihod: 85815

Od toga rashodi:

Za plate službenika časne džamije u kasabi Nova Banja Luka, godišnje 64800

Za plate službenika časne džamije u tvrđavi Zemun, u sandžaku Krka, godišnje 13000

Za plate službenika časne džamije u kasabi Hrvatice i trošak za osvjetljenje i prostirku, godišnje 775

Trošak za vosak i ulje za džamiju u Banjoj Luci, godišnje 250

Trošak za ulje za spomenutu časnu džamiju, godišnje 800

Trošak za vosak i ulje časne džamije u Tinju, godišnje 400

Trošak za prostirku spomenute časne džamije, 500

Trošak za popravak kaldrme, česme i šadrvana u kasabi Nova Banja Luka 1200

Ukupni rashodi: 85815

Gore spomenuti čifluk Malkoč-bega, poznat pod imenom Kola. Kupljen je od Malkoč-begovih sinova i uvakufljen. Granice su upisane u hudud-nami i hudždžetu. (Nalazi se) unutar granica Banje Luke do Moštanice, u blizini stijene Gornje Moštanice, uspinjući se prema zemljama štićenika (kršćana) Radojice, sina Radosavljevog, i Janka, sina Radosavljevog, pored kojih teče potok dok se ne stigne do Dobrilovog potoka, a putem dok se ne stigne do Ivlajočine i do Petaklovog bunara, Kostajnice i gore prema Okorici, a od Okorice do Čatal Belute, a odatle, stižući do Čamićine koja je u blizini Okorice, Čavrholjina, odatle prema pašnjaku Okorica dok se ne stigne do Luke koja se nalazi na Okorici, od podnožja Okorice od Krivine koja se nalazi u blizini puta i šumom duž puta dok se ne stigne do tamošnjeg kamenjara, odatle gore iznad šume, pored pašnjaka. Kad se dođe do pašnjaka i gore do baštine Karadağ (Crna Gora), odatle od baštine Dağ i Okorice prema granici Dobrinje, odatle kad se ide od Karadađa i Dobrinje prema šumi Minčepoljice i Polja velikih gazija, a odatle od Polja velikih gazija, dok se ne dođe do kamenog groblja koje se nalazi u blizini Banje Luke, leđa leđima prema Okorici do Ilidže dok se ne stigne do leđne strane Sušnice. Onako kako je omeđeno na osnovu hudud-name, upisano je u novi defter.

Granice carskim dopuštenjem uvakufljenih čifluka sa gore upisanim čiflucima merhumu Ferhad-paše koji je osvojio zemlje u sandžaku Krka, nahiji Kotar. Najprije, od bunara koji je obnovio spomenuti beglerbeg prema selu Kukavice, prema istoku ispod puta, odatle prema šehidskoj zemlji, prelazeći preko puta kosom Kukavica i uspinjući se prema spomenutoj padini Okorica gdje uvire voda - rupe zvane Tuz. Došavši do spomenute

rupe, stigavši do stare granice prema kamenju Gradina, a odatle nagnjući zapadnim putem, ponovo starom granicom došavši do jezera Dobra, odatle, idući obalom spomenutog jezera do Bratišinog bunara, a poslije od spomenutog bunara sjevernom stranom idući starom granicom sela Šumnjan i došavši na stari put koji vodi od tvrđave pod imenom Viran prema Zadru, poslije toga prošavši spomenutom šumom došavši do sela Hrasćani koje se nalazi na sjevernoj strani i došavši do vrtače zvane Rakovica, odatle do granice sela Dobrašinovo, odatle do čaira Ljubičići u čijoj se sredini nalazi potok, poslije toga došavši do granice sela Vitravice do obale ovstva zvanog Gozice došavši do kamenog nevjerničkog groblja i do spomenutog bunara. Naposlijetku spomenutim granicama omeđeno zemljište čaira, zemljište mezre i zemljište oko vodenica je na izloženi način upisano u novi defter.

Varoš Nova Banja Luka, kršćani; pripada spomenutoj:

Ivan	Ostoja
drugi Ivan, sabljari	Mihajlo
Toma	Petre
Perko	Luka
Filip	Matija
Šimun	Jurin
Stipan	Dražeta
Gašpar	
Dragaš	
Jurin	kuća 18

Spomenute upisane zimije⁴⁵ ne plaćaju ušrove jer nemaju obradive zemlje. Nisu raja, nego se bave zanatstvom. Tako je upisano i u novi defter.

21. Čifluk mustahfiza tvrđave Banja Luka; Gornje Podgorje, Ljubunčići, Vitoševica, Varoš Luka, Lučane, Čelina, Poplavica, Motičica, Šargotica, osim onog što uživa Husejn-efendi, defterdar⁴⁶ timara, pripada Banjoj Luci:

Zemin dizdara Sulejmana, u posjedu njegovih sinova Mustafe i Hasana, u posjedu Mustafe i suvlasnika, sada u posjedu Mula Isaa i Hadži Husejna sa suvlasnicima, dunuma 2⁴⁷

Zemin Alija, sina Mustafinog, u posjedu njegovog brata Mehmeda, sada u posjedu njegovog sina Husejna, dunuma 2 - pust

Zemin Zulejha-hatun, u posjedu Velija, sina Emiršahovog, sada u posjedu Gazija Mustafinog, dunuma 2

⁴⁵ *zimija* = štičenik, nemuslimanski podanik islamske države

⁴⁶ *defterdar* = upravitelj finansija

⁴⁷ *dunum* = mjera za površinu zemlje, 1000 m²

- Zemin Sefera, sina Jusufovog, u posjedu Jusufa, sina Ejnehanovog, dunuma 2 - pust
- Zemin Omara, sina Mustafinog, u posjedu katiba Husejna, sada u posjedu Korkuda, sina Kurdovog, dunuma 2
- Zemin Mehmeda, sina Sarudžinog, u posjedu Alija, sada u posjedu Musaa, dunuma 2
- Zemin u posjedu Iskendra, sina Sulejmanovog, u posjedu Husejna, sina Hamzinog, sada u posjedu Hasana, sina Šejh Hizirovog, dunuma 2
- Zemin Jusufa, Mahmudovog, u posjedu njegovih sinova Mustafe i Ahmeda, sada u posjedu Husejna, sina Jusufovog i Džafera, sina Seferovog, dunuma 2
- Zemin Duruda, sina Iskenderovog, u posjedu Pirija, sada u posjedu njegovog sina Redžeba, dunuma 3
- Zemin Husejna, sina Iskenderovog, u posjedu Kurd-Alija, sada u posjedu njegovog sina Osmana, dunuma 2
- Zemin dizdara Mehmeda, u posjedu Džihanšah, kćeri Hurremove, dunuma 2
- Zemin Turhana, sina Lutfijevog, u posjedu Muruvvet-age, zatim u posjedu Ahmed-čelebija i jedan zemin kupljen od sestre Sarudže Bajezidovog i zemin Ibrahima, sina Mustafinog, poznat kao Čakmadža, i jedan dunum kupljen od Uvejsovog sina i njegovog brata Mustafa-age, dunuma 2
- Zemin Mustafe, sina Alijevog, u posjedu Osmana vojvode, sada u posjedu njegovih sinova Alija i Ibrahma, dunuma 2
- Zemin Husejna, sina Alijevog, u posjedu Osmana, Hamze, Velija i drugih suvlasnika, dunuma 2 - pust
- Zemin Nesuha, sina Ahmedovog, u posjedu Derviša, sada u posjedu njegovog sina Alija, dunuma 2, pust
- Zemin Kara Alija, sina Hasanovog, u posjedu Behrama, sada u posjedu njegovog brata Alija, dunuma 2
- Zemin Omara, sina Iskenderovog, u posjedu Jusufa, sina Ferhadovog, dunuma 2, pust
- Zemin Džafera, sina Velijevog, u posjedu Redžeba, sina Velijevog, sada u posjedu Ahmed-čelebija, dunuma 2
- Zemin u posjedu Hasana, sina Iskenderovog, dunuma 2
- Zemin Hasana Nesuhovog, u posjedu Hasana i Ali-havadže
- Zemin Ejnehana serode, u posjedu Sulejman-bega, dunuma 2
- Zemin Bostan, u posjedu Velija, sina Nesuhovog, sada u posjedu njegovog brata Balija, dunuma 2
- Zemin Mehmeda Alijevog, u posjedu Alija i Memija, sada u posjedu njegovog sina Enesa, dunuma 2

- Zemin Hajruddina hatiba, u posjedu Mehmeda i Mustafe, sinova Ibrahim-bega, parcele 2, dunuma 2
- Zemin Hajruddina hatiba, u posjedu Mehmeda i Mustafe, sinova Ibrahim-bega, parcele 2, dunuma 2
- Zemin Kurd-ćehaje, u posjedu Abida i Jusufa, njegovih sinova, parcela 1, dunuma 2
- Zemin Mehmeda iz Ključa, u posjedu Nurullah, sada u posjedu Alija, sina Nurullahovog, dunuma 2
- Zemin Alija i Hasana, sinova Mustafe sina Karagozovog, u posjedu Kubad-age, sada u posjedu Ibrahima, sina Hasanovog, dunuma 2
- Zemin Mustafe Sarudžinog, u posjedu Alija i Muruvveta, sada u posjedu Husejna Muruvvetovog i spomenutog Alija, dunuma 2
- Zemin Mehmeda, sina Muradovog, u posjedu Divane Nezira, parcela 1, dunuma 2, pusta
- Zemin Hasana, sina Mehmedovog, u posjedu Ibrahima, sina Ismailovog, parcela 1, dunuma 2
- Zemin u posjedu Balija, sina Hasanovog, parcela 1, dunuma 2
- Zemin Hasan-age, u posjedu Mustafa-age, dizdara Nove Banje Luke, godišnje 40
- Zemin Mehmeda bravara Mustafinog, u posjedu njegovog sina Osmana, sada u posjedu Husejna, dunuma 2
- Zemin Kurda, u posjedu Ferhada, sada u posjedu njegovog sina Nesuha - čift⁴⁸
- Zemin Husama, u posjedu Velija, dunuma 2, nepoznat
- Zemin Mustafe i Mehmeda, sinova Kurđovih, u posjedu Nezira, parcela 1 - čift
- Zemin od dijela Hajruddina hatiba, sada u posjedu Mehmed-bega, bosanskog defterdara, zemlja kupljena od Hasan-age Ljubunčića, dunuma 2
- Zemin Jusufa, Ibrahima i Husejna, zemlja kupljena od osoba koje su je ranije uživale: Džafera, Husejna, Omera, Husejna ćehaje, i Ibrahima, godišnje 25
- Zemin poznat kao Surijar, zemlja mustahfiza, uživa je Šejh Hasan, upisan je na njega na osnovu tapije i šerijatskog hudždžeta. Njegove granice su opisane u sudskom hudždžetu, u novcu, godišnje 50
- Zemin Hajruddina, dio mustahfiza koji on odavno uživa, od toga je prodao jednu njivu Ibrahim-begu, a jednu kupio od Hadži Iskendera i njegovih svlasnika i zimmije Ivana, godišnje 40
- Zemin Pirija topčije, njiva koju je on i ranije uživao, dunuma 2

⁴⁸ čift = zemljjišni posjed muslimana na koji se plaća resmi čift

Prihod:

resmi čift ⁴⁹ i dunum	132
pšenice, kejla 70, iznos	1540
mješanica, kejla 150, iznos	1050
zobi, kejla 150, iznos	1050
ušur ⁵⁰ od povrća	250
ušur od lana	250
ušur od sijena	200
ušur od košnica	250
vinogradi, dunuma 33, pristojba	210
vodenice, objekta 3, pristojba	90
vodenice, objekata 10, pristojba	150
vodenice Malkoč-bega, objekta 2, pristojba	60
mlađarina, ⁵¹ poljačina ⁵² i tapijska pristojba ⁵³ na zemin	668
pristojba u novcu	100

Svega: 7000

22. Badži pazar,⁵⁴ ihtisab,⁵⁵ mlađarina, baduhava⁵⁶ i džumru-džinajet⁵⁷ Banje Luke, pripada spomenutoj, 7000

23. Selo O š k o P o l j e, pripada Banjoj Luci:

Zemin Husejna i Alija, sinova Hamzinih, u posjedu Velija, sina Berrakovog, sada u posjedu njegovog sina Hasana

Zemin Karagoza, u posjedu Kurda, njegovog sina - čift

Zemin Mustafe Hamzinog, u posjedu Velija, sina Nesuhovog, na osnovu kadijskog hudždžeta - čift

Zemin Mehmeda, sina Dursunovog, u posjedu njegovog sina Osmana - čift

⁴⁹ *resmi čift* = lična novčana pristojba koju je plaćala muslimanska raja spahiji. Iznosila je 22 akče.

⁵⁰ *ušur* = desetina

⁵¹ *mlađarina* = taksa na udaju

⁵² *poljačina* = porez koji su seljaci plaćali svom spahijiza čuvanje usjeva. Ovo čuvanje obavljao je poljar.

⁵³ *tapijska pristojba (resmi tapi)* = taksa za tapiju

⁵⁴ *badži pazar* = tržna taksa

⁵⁵ *ihtisab* = tržne takse i globe

⁵⁶ *baduhava* = grupa uslovnih poreza, pristojbi i globi

⁵⁷ *džumru-džinajet* = globe za manja krivična djela, izgrede i prijestupe

Zemin Jusufa, sina Karagozovog, u posjedu njegovog sina Ahmeda - čift
 Zemin Mehmeda, sina Oručevog, u posjedu Balija, sina Berrakovog - polovina čifta
 Zemin Turhana, sina Ahmedovog, u posjedu Tur-Alija, njegovog brata - čift
 Zemin Memija, sina Nesuhovog, u vlastitom posjedu - čift

Veli, Nesuha	Zemin Osmana, sina Hasanovog -
Mehmed, Marka	čift
Mehmed, Babića	Nesuh, Karagoza
Zemin Memija, sina Abdullahovog	Ali, Mehmeda
- čift	Ibrahim, Alija
Lutfi, Velija	Veli, Mehmeda
Zemin Širija, sina Nesuhovog - čift	Mustafa, Balija
Ali, Širija	Kurd, Širija
Bali, Nesuha	Mehmed, Osman
Memi, Bosna	Ibrahim, Osmana
Zemin Omera, sina Husejnovog - čift	Turhan, Ahmeda
Zemin Kurda, sina Pir-Alijevog - čift	Ismail, Balija
Hasan, Tur-Alija	Mehmed, Balija
Hurrem, Kurda	

Muslimana sa zeminima 33

Prihod:

resmi čift, bennak, ⁵⁸ mudžerred ⁵⁹ i nim ⁶⁰	737
pšenice, kejla 35, iznos	770
mješanca, kejla 50, iznos	65
zobi, kejla 60, iznos	420
ušur od povrća	4
ušur od lana	6
ušur od sijena	8
ušur od košnica	35
vodenice, objekat 1, pristojba	15
baduhava, mlađarina, tapijska pristojba na zemin i poljačina	65

Svega: 2700

⁵⁸ *resmi bennak* = lična pristojba koju je spahiji plaćao muslimanski rajetin ako je imao pola čifta. Pristojba je iznosila 11 ili 12 akči.

⁵⁹ *resmi mudžerred* = lična novčana pristojba koju je spahiji plaćao neoženjeni musliman koji je živio u zajednici sa ocem. Iznos 12 akči.

⁶⁰ *nim* = polovina čifta

24. Mezra R u j i š t e i V u k o v o B r d o, pripada Banjoj Luci:

Zemin Balija, sina Mahmudovog
 Zemin Mustafe, sina Hizirovog
 Ferhad, Abdullaха

Muslimana sa zeminima 3

Prihod:

resmi čift i bennak	66
pšenice, kejla 8, iznos	176
mješanca, kejla 16, iznos	223
zobi, kejla 16, iznos	113
ušur od povrća	24
ušur od lana	24
ušur od sijena	90
ušur od bijelog i crvenog luka i kupusa	24
polovina baduhave, mlađarine, poljačine i	64
tapijske pristojbe na zemin	

Svega: 800

25. Mezra V l a š i Ć i, uživa je Hasan-aga, dizdar stare tvrđave Banja Luka, pripada Banjoj Luci:

Prihod:

od žitarica i drugog 40

26. Dio (čifluka) Husejna Balijevog; dio mezre Rujiše, zemljiste koje on sam uživa, pripada Banjoj Luci:

Prihod:

od žitarica, ušura od lana i drugog 100

27. Zemin Mustafa-čelebija, zemlja unutar granica Motike, kupljena od osoba pod imenom Memi i Redžeb, od Džafer-age i od posadnika tvrđave. To su razne njive za koje je nađeno da ih on uživa na osnovu kadijskog hudždžeta, pripada Banjoj Luci

Prihod:

od žitarica i pristojbi 150

28. Čifluk M i r i d o n u selu Zapolje i Ribnjak, osim zemina vlaha spomenutog sela, pripada Banjoj Luci:

Prihod:

od žitarica, ušura od lana resmi čifta i drugog 250

29. Mezra G o r n j i K o ž u s i, pokraj rijeke Vrbas:

Zemin tekije Ahmed-dede, u selu Kožusi, uživaju ga derviši spomenute tekije

Zemin Ejnehan-ćehaje, u posjedu njegovog sina Mehmeda, sada u posjedu Husejna, sina Murad-age, zaima - čift

Tomaš, Milivoja

Bogdan, Milivoja

Prihod:

resmi čift	22
ispendža	50
pšenice, kejla 1, iznos	22
mješanica, kejla 10, iznos	130
zobi, kejl 1, iznos	7
ušur od povrća	8
ušur od lana	8
ušur od košnica	4
vinogradi, dunuma 2, iznos	14
resmi otlak	15
prihod zemina	30
polovina baduhave, mlađarine, poljačine i tapijske pristojbe na zemin	44

Svega: 400

30. Varoš tvrdave M e d u r i č j e, mezra Glod i Gradpolje, drugim imenom Čenopolje i Ušovići, unutar spomenute varoši, pripada Banjoj Luci:

Džafer, Ejnehana	Ibrahim, Ilijasa
Memišah, Kurda	Sefer, Ilijasa
Ali, Ejnehana	Osman, Bajezida
Rizvan, Ivaniša	Bali, Mehmeda
Ejvan, Kurda	Mustafa, Abdullaha
Ibrahim, Ivaniša	Kejvan, Jusufa
Ali, Mustafe	Mezid, Firuza
Ali, grnčar	Hasan, Ivaniša
Zemin Bekira, sina Kurd-Alijevog	Husejn, Ivaniša
Turud, Mahmuda	Gazi, Hizira
Kurd, Timurhana	Ali, Pirija
Bali, Pirija	Merdžan, Ilijasa
Ramazan, Iskendera	Osman, Ilijasa
Osman, Ilijasa	Bali, Ivanka

Zemin u posjedu Mustafe, sina Abdullahovog, sada u posjedu Alija spahiće - čift
 Zemin Ibrahima, u posjedu Hanife-hatun - polovina čista
 Zemin Ilijasa Radovog i Stoleta Matinog, u posjedu Alija, sada u Saliha
 spahiće, umjesto ušura 80
 Čair Medno Polje, u posjedu Hasana Bajramovog, u selu Međuričje, godišnje 50

Muslimana sa zeminima 29, polovina čista 1

Prihod:

resmi čift i bennak	649
pšenice, kejla 55, iznos	1210
mješanja, kejla 70, iznos	910
zobi, kejla 52, iznos	399
ušur od povrća	80
ušur od lana	160
ušur od sijena	90
resmi otlak	100
pristojba odsjekom	80
pristojba na čair	50
polovina baduhave, mlađarine, poljačine i tapijske pristojbe na zemin	71
Svega:	3800

31. Čifluk Ferhad-čehaje, mezra pod imenom Ponir s onu stranu rijeke Vrbas koju uživaju vlasti i mezra Podgoran, s onu stranu rijeke Vrbas, neposredno uz granicu Banje Luke; zemlje pod imenom Dolnje Polje i Goran Selište, na drugoj obali rijeke Vrbas uživali su ih Hidajet i Bilal, sinovi Ferhad-čehaje. Hidajet je umro, pa sad njegov dio uživa Bilal, pripada Banjoj Luci:

Prihod:

resmi čift	22
pšenice, kejla 10, iznos	220
mješanca, kejla 40, iznos	580
zobi, kejla 35, iznos	245
ušur od povrća	45
ušur od lana	55
ušur od sijena	31
ušur od košnica	48
polovina baduhave, mlađarine, poljačine i tapijske pristojbe na zemin	94

Svega: 1340

32. Mezra B a d k o v i č i, pripada Banjoj Luci:

Zemin Hamze, sina Abdullahovog, u posjedu Ibrahima, sina Pervanovog
i Ferhada, sina Hamzinog - čift

Hasan, Sefera

Zemin Hamze, u posjedu Alija i Bešira, sinova Hamzinih - čift
Veli, lončar

Prihod:

resmi čift i bennak	88
pšenice, kejla 10, iznos	220
mješanca, kejla 30, iznos	390
zobi, kejla 35, iznos	245
ušur od povrća i voća	5
ušur od lana	5
ušur od sijena i šire	5
ušur od košnica	10
vodenice, objekat 1, pristojba	15
polovina baduhave, mlađarine, poljačine i tapijske pristojbe na zemin i resmi hajmane	12

Svega: 1000

33. Dio zemina Alija serode i Mehmeda, izdvojen iz čifluka Ferhad-čehaje
po imenu Selište Luka i Krčevina a nalazi se između sela Bistričica i
Jankovica, na osnovu kadiskog hudždžeta, pripada Banjoj Luci:

Umjesto ušura i resmova, u novcu 10

34. Mezra B r u s n i c a, poznata kao čifluk Bali-age, uživa je Husejn-čelebi,
potom u posjedu Tabak-čauša, na osnovu hudždžeta, sada u posjedu
njegovog sina Mehmed-čauša, pripada Banjoj Luci:

Prihod:

od žitarica, resmi čifta, ušura od lana i drugog 600

35. Mezra S k r u p a n i c a i T i m o t i c a, pripada Banjoj Luci:

Džafer, Nesuha

Ferhad, Husejna

Veli, Sejdina

Mehmed, Velija

Muslimana 4

Prihod:

Resmi čift i bennak	88
pšenice, kejla 8, iznos	154
mješanca, kejla 12, iznos	156
zobi, kejla 10, iznos	70
ušur od povrća	5
ušur od lana	7
ušur od sijena	80
vodenice, objekta 2, ruševna	
vodenice, objekta 2, pristojba	30
polovina baduhave, mlađarine, poljačine i tapijske pristojbe na zemin	10
Svega:	600

36. Mezra M a l i n o v a,⁶¹ uživao ju je Mevlana Šejh Sadi-halifa, zatim je uživa Hanifa-hatun, kći spomenutog, sada je uživa Ramazan, sin Jusufa, posadnik tvrdave Bočac, pripada Banjoj Luci:

Prihod:

resmi čift	22
pšenice, kejla 2, iznos	44
mješanca, kejla 5, iznos	65
zobi, kejla 5, iznos	35
ušur od sijena	42
polovina baduhave, mlađarine, poljačine i tapijske pristojbe na zemin	42
Svega:	650

37. Zemin njiva V a r o š i š t e i B r e s t o v a c, uživa ga Džemal-zade i Memi, sin Jusufa, pripada Banjoj Luci:

Prihod:

od žitarica, ušura od lana, resmi čifta i drugog 250

38. Mezra C r n o v a c i Z a p l o t i c a , pripada Banjoj Luci, izvan deftera:

Prihod:

od žitarica, ušura od lana i drugog 500

⁶¹ Danas postoji selo Melina.

39. Mezra L i p e i jajlak B u k a v a c, pripada Banjoj Luci, izvan deftera:

Prihod:

od žitarica i drugog 500

40. Mezra V i t r a v i c a, pripada Banjoj Luci, izvan deftera:

Prihod:

od žitarica i drugog 500

41. Mezra S u h a k, pripada Banjoj Luci, izvan deftera:

Prihod:

od žitarica i dugog 500

42. Mezra K o r a k i L u ž a d r a v a, pripada Banjoj Luci, izvan deftera

Prihod:

od žitarica, ušura od lana i drugog 2000

43. Selo I v a n j s k a, pripada Banjoj Luci:

Baština kneza Miloša

Baština Nikole, sina Dragićevog

Baština Heraka, u vlastitom posjedu

Baština Balija, sina Džaferovog

Baština Alija, sina Gazijevog

Baština Pervanea, sina Abdullahovog

Baština Đurka, sina Grgurovog

Baština Ivka, sina Žarkovog

Baština Tome, sina Vukasovog

Baština Miloša, sina Markovog

Baština Paunka, sina Pavlović

Baština Jurina, sina Matijaševog

Baština Nesuha, sina Abdullahovog

Zemin Husejna Radosavljevog, u posjedu Asif-čauša, sa dijelom Kurda

Mehmedovog

Baština Petka, sina Ivanovog

Baština Dražeta, sina Ivanovog

Baština Oruča, sina Mustafinog

Baština Velija, sina Božidarevog

Baština Cvitka, sina Vukmanovog

Baština Kurda, sina Ajdinovog

Baština Milenka, sina Miloševog

Baština Pirija, sina Abdullahovog

Baština Petka, sina Tominog

Baština Milaka, u posjedu Nesuha, sina Abdullahovog
 Baština Raše, u posjedu Đorđa
 Baština Janka, u posjedu Mustafa-vojvode
 Baština Radosava, sina Bogojevog
 Baština Vučete Čomčića
 Baština Juraja, sina Ivanovog
 Baština Bogdana, sina Stipanićevog
 Baština Radula Mihajlović
 Baština Novaka Glavaševog
 Baština Radula, sina Nikolinog
 Baština Miloja, došlaca
 Baština Bogdana, sina Ugrinovog
 Baština Radosava, sina Radohne
 Baština Ilije Kalinićevog
 Baština Vučka, sina Radovanovog
 Baština Vukdraga, sina Radmanovog
 Baština Luke, u posjedu Filipa
 Baština Nikole, sina Rajičinog
 Baština Vuka, sina Tomašićevog
 Baština Turhana, u posjedu Husejna spahiće
 Baština Mustafe, sina Ilijasovog

Muslimana sa baštinama 11, kršćana 31

Prihod:

resmi čift, bennak i ispendža	1014
pšenice, kejla 40, iznos	880
mješanca, kejla 60, iznos	780
zobi, kejla 70, iznos	490
ušur od povrća	20
ušur od lana	20
ušur od sijena	50
ušur od košnica	20
vodenice, objekta 2, pristojba	60
porez na svinje	20
baduhava, mlađarina, poljačina i tapijska pristojba na zemljinu	143

Svega: 3500

44. Mezra G o m i o n i c a, mezra R u j i š t e, mezra G r a d č a c, mezra K u p r e š a n i, mezra V r a ž i c e, pripada Banjoj Luci:

Husejn, Jakova
 Ali, Velija
 Mezid, Ilijasa
 Piri, Ilijasa

Zemin na mezri Gomionica, u posjedu Alija, Ferhada i Arslana, sada u posjedu stanovnika sela - čift
 Zemin na mezri Kuprešan, u posjedu Alija, Ferhada i Arslana - čift
 Vuksan, Ivanka
 Grgur, Vuka
 Bogdan, Stipka
 Novak, prišlac
 Ivanko, Ivaniša
 Baština Ivaniša, sina Đure Matijaševog, sada u posjedu Perka
 Vraneš, Bože

Muslimana sa zeminima 7, kršćana 7

Prihod:

resmi čift i bennak	154
ispendža	175
pšenice, kejla 25, iznos	550
mješanca, kejla 40, iznos	520
zobi, kejla 50, iznos	350
ušur od povrća	40
ušur od lana	13
ušur od sijena	45
ušur od košnica	20
ušur od voća	20
polovina baduhave, mlađarine, poljačine i tapijske pristojbe na zemin	13

Svega: 1900

45. Zemin N a d s t i n j e i P o d s t i n j e, okružen riječicom Pogod, osim vlaških zemina, pripada Banjoj Luci:

Prihod:

od žitarica, ušura od lana i drugog 200

46. Jajlak⁶² O s m a č i, P o d l a z i Č e m e r n i c a, u blizini tvrđave Bočac, pripada Banjoj Luci:

resmi bellut⁶³ 300

47. Vašar između sela Javorani i Kablovi, pripada Banjoj Luci:

⁶² *jajlak* = pašnjak

⁶³ *resmi bellut* = porez na korištenje žira i noćivanje svinja u gajevima timara, Žirovina

48. Vašar u blizini sela Motike,⁶⁴ pripada Banjoj Luci:
49. Zemin Pir-Mezida, u posjedu Husejna, sada ga uživa Ramazan-halifa u selu Jakotina, pripada Banjoj Luci:
odsjekom, godišnje 120
50. Mezra P r e s n a č e⁶⁵ i D u b o v a, pripada Banjoj Luci:
- Baština Hasana, sina Davudovog
 Baština Ramazana Vukovog, u posjedu njegovog sina Lutfija
 Baština Pirija, sina Alagozovog
 Baština Balija, sina Alijevog, sada u posjedu njegovog sina Korkuda
 Baština Timurhana, u posjedu njegovog sina Mezida
 Baština Murada, sina Davudovog
 Zemin Sulejmana i Behrama, sinova Alijevih, uživa ga Ferhad-paša,
 sada ga uživa Husejn-čehaja bosanskog deftera, odsjekom godišnje 90
 Prihod od nomada /hajmane/ i polovina baduhave i tapijske pristojbe na
 zemin 99
- kuća 6, godišnje po 120, kuća 1, godišnje po 90
 Svega: 899
51. Mezra M i l o v P o t o k, uživa je Kabil-aga, zaim, na osnovu tapuname Mehmeda derterdara, to je zemljište koje su napustili nevjernici po imenu Vujica i Cvitko, granice su opisane u tapunami,⁶⁶ izvan deftera:
 godišnje 100

NAHIJA BANJA LUKA U OPŠIRNOM POPISU BOSANSKOG SANDŽAKA IZ 1604. GODINE

R e z i m e

U ovom radu dat je prijevod dijela katastarskog popisa bosanskog sandžaka iz 1604. godine koji se odnosi na nahiju Banja Luka. Original izvora nalazi se u Ankari u arhivu Tapu-Kadro Genel Müdürlüğü pod signaturom TD 479. Banja Luka i njena okolina pala je pod osmansku vlast 1528. godine. U početku je pripojena nahiji Brod, a kasnije je formirana zasebna nahija Banja Luka. Sam grad doživljava snažan razvoj u drugoj

⁶⁴ Današnje selo Motike.

⁶⁵ Današnje selo Presnače.

⁶⁶ *tapunama* ili *tapija* = isprava o zemljišnom posjedu koju je izdavao spahijski

polovini 16. stoljeća, a naročito kada postaje sjedište prvog bosanskog beglerbega Ferhat-paše. Nahija u ovom popisu sadrži 51 naselje, a grad, uz dio zvani Varoš broji 15 mahala. Defter daje podatke o urbanom razvoju Banje Luke, širenju islama, demografskoj i konfesionalnoj slici nahije.

THE BANJA LUKA DISTRICT (NAHIYE) IN AN EXTENSIVE CENSUS CONDUCTED FOR THE BOSNIAN SANJAK IN 1604

S u m m a r y

The paper gives a translation of the 1604 cadastral census of the Bosnian Sanjak for the district of Banja Luka. The source original is kept at the Tapu-Kadistro Genel Müdürlüğü Archives in Ankara under call number TD 479. Banja Luka and its environs fell to the Ottoman rule in 1528. At first it was embodied in the district of Brod, and later it was established as a separate district of Banja Luka. The town itself developed vigorously in the second half of the 16th century, especially since it had became the seat of Bosnian Beglerbey Ferhat Pasha. According to that census the district had 51 settlements, and the town, including the part called Varoš, had 15 residential sub-quarters. The registry gives the data on the urban development of Banja Luka, the spread of Islam, the demographic and religious image of the district.

